

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 47

Gruodžio - December 2, 1983 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

ARGENTINOJE APIE LIETUVĄ

Cordoboje leidžiamas Argentinos katalikų laikraštis "La Voz del Interior" išspausdino platų pranešimą apie katalikų Bažnyčią Lietuvoje ir sovietinės valdžios pastaruoju metu sugriežtintas priemones prieš tikinčiuosius.

Latvio kardinolo paskyrimas ir kai kurie kiti įvykiai šių metų pradžioje, rašo Argentinos katalikų laikraštis, buvo sukėlę viltį, kad religinė padėtis Pabaltijo kraštuose pagerėsianti. Tačiau šios viltys greitai sužlugo, kai Vakarų pasiekė informacijos apie naują tikinčiųjų persekiojimo bangą Lietuvoje. Buvo suimtas kun. Alfonsas Svarinskas, vėliau nuteistas septynerius metus kalėti griežto režimo lageryje ir trim metams trekties už tariamą sovietinės santvarkos šmeižimą ir priešvalstybinę veiklą.

Argentinos laikraštis primena, kad kun. Svarinskas buvo vienas iš Lietuvoje veikiančio Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto steigėjų. Jo teismo proceso metu Vilniuje buvo suimtas ir kitas to paties komite-

to narys kunigas Sigitas Tamkevičius, kuriam taip pat buvo iškelta teisminė byla.

Vatikano dienraštis L'Osservatore Romano griežtai pasmerkė kun. Svarinsko nuteisimą. Argentinos laikraštis atkreipia dėmesį, kad dėl savo tikėjimo skaudžiai nukentė ir pasauliečiai, primindamas Jadvygos Bieļauskienės atvejį, kuri buvo suimta Garliavoje už vaikų katekizavimą.

Laikraštis galop primena, kad ir vysk. Steponavičius vis dar neleidžiama sugrįžti į savo pareigas Vilniaus arkivyskupijoje, iš kurių jis buvo nušalintas daugiau negu prieš dvidešimt metų. Jo tremtį skaudžiai pergyvena Lietuvos katalikai, kurie vyskupą Steponavičių laiko "Lietuvos Bažnyčios sąžinės balsu".

Lietuvos tikintieji, rašo baigdamas Argentinos laikraštis, yra dėkingi popiežiui Jonui Pauliui II-ajam, kuris nuo pat savo pontifikato pradžios santūriai, bet tvirtai remia Lietuvos katalikų Bažnyčios reikalus.

Savaitės įvykiai

SUIMA KUN. SIGITĄ TAMKEVIČIŲ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 58

Suėmė teismo salėje

1983 gegužės 6 Vilniuje, vykstant kun. Alf. Svarinsko teismui, kun. Sigitui Tamkevičiui buvo užvesta baudžiamoji byla pagal LTSR BK 68 str. 1 d. Čia pat salėje jis buvo areštuotas ir patalpintas KGB izoliatoriuje.

Milicija saugo Kybartus

Dar prieš areštą, gegužės 4, kai kun. S. Tamkevičius buvo iškvieštas į Vilniuje esantį LTSR Aukščiausiąjį teismą liudininku kun. Alf. Svarinsko byloje, į Kybartus privažiavo daug saugumo ir milicijos. Apie 1 v. popietį į kleboniją atvykė milicijos pareigūnai reikalavo kun. Jono Borutos, tačiau tuo metu jo nebuvo. Visas tris dienas iki klebono arešto Kybartus uoliai saugojo vietiniai ir atvažiavę iš kitur KGB bei milicijos draubtuojai.

Šeštadienį, gegužės 7, į kleboniją atvykę milicijos pareigūnas A. Kazlauskas vėl teiravosi kun. J. Borutos. Neradęs įspėjo, kad, jei kun. Boruta sekmadienį laikys mišias Kybartų bažnyčioje, jį ištiks toks pat likimas, kaip kun. S. Tamkevičių.

Mūsų ginklas — malda

Sekmadienį, gegužės 8, Kybartų bažnyčia vos pajėgė sutalpinti į pamaldas susirinkusius tikinčiuosius. 10 val. mišių metu į skausmo kupinas tikinčiųjų širdis prabilo Vilkaviškio dekanas kun. J. Preikša:

— Žinau, kad šiandien Jūsų skausmas yra toks didelis, kad bet kokie paguodos žodžiai bus tušti. Tačiau visuomet prieš akis turėkite šv. Rašte aprašomą įvykį, kai tikinčiųjų maldos pasiekė dangų ir angelas išlaisvino iš kalėjimo jų mylimąją mokytoją apaštalą šv. Petrą. Taip ir jūs šiandien esate bėgėliai, bet kartu ir stiprūs, nes turite Dievą, turite maldą. Didžiausias mūsų ginklas yra malda, panašiai kalbėjo kun. J. Preikša.

Ėjo keliais aplink bažnyčią

Sumos mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Jonas Boruta. Po mišių tūkstantinė Kybartų procesija, eidama keliais ir kalbėdama rožančių, pajudėjo šventoriumi aplink bažnyčią. Tai buvo nepakartojamas reginys: su rožančiais rankose ir ašaromis akyse keliais ėjo vaikučiai, jaunimas, suaugę — vyrai ir moterys. Kolonos priekyje jaunuolis nešė raudoną stulą perjuostą Kryžių — aukos ir kančios simbolį. Procesijai užbaigus rožančiaus maldą, į dangų pakilo širdį verianti giesmė: "Marija, Marija... palengvink vergiją... Išgelbėk nuo priešų baisaus!"

Maldavimų procesiją budriai sekė būriai saugumiečių, milicijos pareigūnų, kompartijos atstovų, Kybartų vidurinės mokyklos mokytojai. Jie nesivarždami stoviniavo prie pat šventoriaus tvoros, kad geriau galėtų pažinti bei įsiminti procesijos dalyvių veidus.

Ieško kun. J. Matulionio

Gegužės 10 į kleboniją atvažiavo milicijos pareigūnas A. Kazlauskas bei pavarėdęs nepasiekęs priešgaisrinės apsaugos inspektorius. Šis norėjo patikrinti kleboniją bei bažnyčią, tačiau čia gyvenanti bažnyčios valytoja O. Kavaliauskaitė pasakė, kad suimtas klebonas, kuris buvo bažnyčios komiteto pirminkas ir klebonijos šeimininkas,

o be jo patikrinimas neįmanomas. A. Kazlauskas reikalavo kun. J. Matulionio, kuriam turėjo įteikti šaukimą pas Vilkaviškio raj. prokuroro pavaduotoją, tačiau Matulionio klebonijoje nerado. Jam buvo pasakyta, kad kun. J. Matulionis bus vakare apie 7:30 v.

Pareigūnų išvarė iš zakristijos

Vakare atvykęs į kleboniją milicijos pareigūnas nieko nerado. Atėjęs prie šventoriaus vartų, pasiūkė dvi tikinčias mergaites ir bandė jas prikalbinti, kad pasirašytų po kun. J. Matulioniu skirtu šaukimu ir jam jį įteiktų, tačiau šios kategoriškai atsisakė. Tuomet įgaliotiniui A. Kazlauskui nieko kito neliko, kaip tik eiti į zakristiją ir įteikti šaukimą pačiam kun. J. Matulioniu. Tuomet į zakristiją suguzėjo būrelis tikinčiųjų paklausti, ko pageidauja pareigūnas? Sužinoję, kad ieško kun. J. Matulionio, labai pasipiktino ir pareiškė: "Vieną kunigą jau pasiėmė ir dar jums negana? Na jau ne, šito tai negausite! Šitas mūsų! Mes jo niekam neatiduosime!" Pareigūnas dar bandė kažką aiškinti, tačiau tikintieji plačiai atvėrė jam duris ir paprašė skubiai palikti maldos namus.

Po šio incidento su tikinčiaisiais valdžios pareigūnai kun. J. Matulionį paliko ramybėje.

Paskaitos apie suimtus kunigus

Po Kybartų klebono kun. Sigitą Tamkevičiaus suėmimo eilėje Kybartų įstaigų, kolūkių, įmonių buvo pravesios paskaitos, kurių metu aiškinta, kokie baisūs kun. Alf. Svarinskas ir kun. Sig. Tamkevičius. Tikino, kad juos teisingai patraukė baudžiamajon atsakomybėn, gąsdino, kad Kybartams duos tokį kleboną, kuris sutvarkys visas davatkas, tikinčiuosius ir padarys "tvarką".

Kas šmeižia — klebonas ar jūs?

1983 gegužės 18 Kybartų prekybos įrengimų gamykloje skaitė paskaitą Vilkaviškio raj. KGB viršininkas Vaišvila. Jis aiškino, kad kun. S. Tamkevičius šmeižė mokytojus, kaltindamas juos tikinčiųjų vaikų persekiojimu. Po paskaitos iš salės pakilo Ona Griškaitienė.

Ji pareiškė, kad yra tikinti, turi tris vaikus, kurie dėl religinių įsitikinimų mokykloje buvo nuolat diskriminuojami, nors mokėsi gerai. Pateikė eilę konkrečių diskriminacijos faktų ir paklausė: "Tai kas šmeižia — klebonas ar jūs?"

Tiesą tegu girdi visi

Lektorius bandė pertraukti O. Griškaitienę ir neleisti jai kalbėti, tačiau moteris pareiškė: "Jei aš turėčiau kantrybės išklau-

(nukelta į 2 psl.)

Toronto mišrus choras Volungė, kuris gruodžio 3 dalyvaus Kultūros Židinio 10 metų sukaktuvių programoje ir gruodžio 4 pamaldose Kultūros Židinyje. Dešinėje stovi choro vadovė Dalia Viskontienė.

TESIAMAS KUN. S. TAMKEVIČIUS

Kun. Sigitas Tamkevičius

TASSo korespondentas Gudaitis 1983 lapkričio 29 pranešė, kad kun. Sigitą Tamkevičiaus teismas prasidėjo šiandien Vilniuje. Anot pranešimo, kun. Tamkevičius yra teisiamas už tai, kad "naudojo tikinčiųjų pinigų paruošti ir slaptai skleisti medžiagai, kuri šmeižė sovietų politinę ir socialinę sistemą, ragino tikinčiuosius nesilaikyti konstitucinių įstatymų bei kovoti prieš liaudies valdžią".

"Užsienyje specialios tarnybos, kurios siekia nuversti sovietinę valstybę, kreipė dėmesį į šį garbės trokštantį ir pinigų mylintį žmogų".

Be kita ko, jis yra apkaltintas bendradarbiavimu su už-

SOVIETŲ SĄJUNGA ĮSIGALI AFGANISTANE

Pagal vakarų žvalgybos teigimą Sov. Sąjungos invazija į Afganistaną suteikė jai didelį strateginį laimėjimą ir vertingų taktinių ir karių parengimo pamokų. Partizanų veikla esanti veiksminga, bet sovietai dėl to nenumato pasitraukti. Nors partizanai padaro sovietams didelių nuostolių, bet nepajėgia sustabdyti kariuomenės aprūpinimo.

Sov. Sąjungos karo aviacija Afganistane tiek išaugo, kad dabar ji gali apsaugoti Indijos vandenyne veikiančius savo laivus ir sekti JAV veiklą jūrose.

Partizanus ginklai pasiekia iš Egipto ir per Pakistaną, bet jta-

riama, kad Pakistanas geresnius ginklus arba pats pasilieka, arba parduoda kitiems.

Sovietų karo lėktuvai priartėjo iki 200 mylių nuo Persijos įlankos, o į rytus nuo Irano sutelkta kariuomenė gali manipuluoti Irano ir Pakistano veiksmams. Manoma, kad sovietai Afganistane laiko apie 120,000 karių, bet tik apie 15,000 yra įsivėlę į tiesioginius veiksmus prieš partizanus, nes tam reikalinga panaudojama ir Afganistano kariuomenė, remiama sovietų karo lėktuvų ir malūnsparnių.

Sov. Sąjunga Afganistane yra įsirengusi 7 oro bazes — Herat, Shindad, Farah, Kandahar, Kabul, Bagram ir Jalalabad. Kad partizanai į jas neįsiveržtų, bazes saugoja minų laukai, spygliuotos vielos, įkasti tankai ir pabūklai. Joks afganas į bazes nėra įleidžiamas. Daugiausia žalos partizanai ir gyventojams padaro malūnsparniai, nes partizanai neturi raketų nuo jų apsiginti.

APIE OK. LIETUVĄ PRANCŪZŲ SPAUDOJE

Prancūzų vaikam ir jaunimui skirtas katalikų mėnesinis žurnalas "Terres Lointaines" — Tolimos Šalys neseniai išstia numerį paskyrė okupuotai Lietuvai. Straipsniais ir gausiomis nuotraukomis jaunimas yra supažindinamas su Lietuvos praeitimi, nepriklausomybės laikotarpiu, su aplinkybėmis, kuriomis Lietuva buvo okupuota Antrojo pasaulinio karo pradžioje ir su dabartine sunkia krašto būkle.

Aprašomas vaikų gyvenimas Lietuvoje, pavaizduojant jį įvairiomis nuotraukomis. Čia, tarp kita ko, pastebima, kad Lietuvos vaikai yra viliojami į pionierių organizaciją, bet jie mažai ja tesidomi ir daugiau rūpinasi sportu ir panašiais dalykais.

Tikinčiųjų būklei Lietuvoje nušviesti skirtas specialus straipsnis "Chretiens courageux" — Drąsus krikščionys. Čia aprašomi sunkumai, su kuriais susiduria Lietuvos katalikai išpažindami savo tikėjimą, iškeliami ryžtinga tikinčiųjų kova už savo teises.

Cituojami vienos jaunos lietuvaitės žodžiai: "Aš negaliu padalinti savo širdies į dvi: išrauti iš manęs tikėjimą į Jėzų Kristų, reikštų atimti iš manęs visą širdį". Lietuvos persekiojami katalikai, pažymima straipsnyje, yra visam pasauliui drąsos pavyzdžiai.

sienio radijo tarnybom, kurios esančios Amerikos saugumo remiamos, įskaitant Laisvės ir Vatikano radijus.

Kun. Sigitas Tamkevičius yra Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto narys, kuris buvo suimtas kun. Alfonso Svarinsko teismo metu š.m. gegužės 6.

LIC

Afganistano sukilėliai nušovė karinį malūnsparnį ir užmušė Afganistano armijos generolą Mohammed Abdul Azim ir 11 kity, kurių tarpe buvo ir rusų.

Burmoj prasidėjo dviejų Šiaurės Korėjos teroristų, majoro Zin Mo ir kpt. Kang Mim Chul teismo byla. Jie yra kaltinami įvykdę atentatą prieš Pietų Korėjos valstybininkų delegaciją. Atentato metu jie buvo sužeisti ir sulaukyti.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

syti jūsų kalbą, — turėkite ir jūs!" Tada pasiūlė Griškaitienei viską išaiškinti dviese, bet ir čia moteris nesutiko: "Jei jūs kleboną šmeižiate, girdint visai salei, tai ir tiesą tegul girdi visi".

Savaitės įvykiai

Palestinis išlaisvinimo organizacijos sukilėliai, kovoją prieš jos pirmininką Yasir Arafat, pareikalavo, kad jis su savo šalininkais pasitrauktų iš Tripolio.

Afganistano partizanai stengiasi įtikinti JAV, kad jos pradėtų tiesioginiai partizanų aprūpinti ginklais, nes dabar partizanų naudojami iš sovietų atimti ginklai yra nepatikimi, pav., daug minosvaizdžių sviedinių nesprogsta ar nepasiekia taikinio, priešlėktuvinės SAM-7 raketos yra netaiklios ir palieka dūmų juostą, išduodančią jos paleidimo vietą ir pan.

JAV numato atitraukti iš Grenados savo kautynių dalinius iki gruodžio 23.

Lenkijos vyriausybė išpėjo kardinolą Jozef Glemp nutildyti 69 "prieš socializmą" nusistačiusius kunigus, nes kitaip jie bus areštuoti. Vyskupai pasmerkė vyriausybės nusistatymą pakelti maisto gaminių kainas, nes ne žmonės, o vyriausybė esanti dėlto kalta.

JAV pilietinių teisių įsisiūbavimo metu 1965 1/4 juodosios rasės šeimų buvo tvarkomos moterų, o šiuo metu tokios šeimos sudaro apie 50 proc. ir net 55 proc. šios rasės gimstančių vaikų atitenka merginoms. Nors šie reiškiniai bėginom kartom sudarys nuolat augančias išlaidas skurdui sumažinti, bet politikai ir mokslininkai vengia apie tai net užsiminti.

Prieš Nikaragvos vyriausybę kovojančios partizanų grupės — Kosta Rikoj veikia ir Eden Pastore Gomez vadovaujamas revoliucinis demokratinis susivienijimas ir Hondure veikiantis Adolfo Calero vadovaujama demokratinė jėga — negali sutarti, nes pirmoji yra kaltinama politiniu ir marksizmu, o antroji — kad jos eilėse yra prisiglaudusių buv. diktatoriaus Anastasio Somoza Debayle šalininkų.

Lenkijos buv. Solidarumo unijos vadas Lech Walensa parapino lenkus kovoti prieš vyriausybės nusistatymą pakelti maisto gaminių kainas.

Izraelis planuoja su užsienio parama panaikinti vakariniam Jordano krante ir Gazos ruože J.T. išlaikomas palestiniečių stovyklą ir jų gyventojus laisvu noru perkeldinti į vyriausybės skirtose vietose pastatytus namus.

Sovietinėje Gruzijoje iš vestuvių išėję 13 ginkluotų jaunuolių bandė pagrobti keleivinį lėktuvą ir nusikrauti jį į Turkiją. Per susišaudymą buvo nušauti lakūnas ir inžinierius, lėktuvo palydovė ir 6 keleiviai, bet grobikai buvę nugalėti: 7 vyrai ir 3 merginos buvo sulaikyti, o vienas jaunuolis nusišovė.

Sov. S-ga nutraukė derybas su JAV dėl vidutinės tolianos branduolinių raketų Europoj sumazinimo. Jos vyko Ženevoje.

Pagaliau saugumietis, neturėdamas ką daryti, ėmė raminti: "Neužilgo gausite naują kleboną, ir padėtis susinormalizuos."

"Tai išeina, kad net klebonus jūs skirstote?!" — pasipiktino Griškaitienė. — "Mes, tikintieji, dar nežinome, kas bus mūsų klebonas, o jūs jau žinote?"

Parodykite "apstatymų" knygutę

Susinervinęs, neturėdamas ką atsakyti, KGB viršininkas Vaisvila pakėlė nuo stalo tarybinių įstatymų knygele ir pradėjo aiškinti "Čia yra įstatymai, ir jų reikia laikytis!"

Moteris atkirto:

"Įstatymus aš žinau neblogiau kaip jūs, ir šių knygutę mačiau jau ne vieną kartą, bet jūs jų nesilaikote! Geriau parodykite man "apstatymų" knygutę, kuria vadovaujate!"

Vėl renka parašus

Ryšium su kun. Sigito Tamkevičiaus suėmimu Sekminių dieną daugybėje Lietuvos parapijų už suimtus kunigus vyko permaldavimų pamaldos: laikomos mišios, adoracijos, skaitoma bendra speciali malda, kalbamas rožančius ir kitos pamaldumo praktikos.

Be to, nežiūrint grasinimų, tikinti liaudis vėl pradėjo rinkti parašus po naujais protestais.

Mažeikiuose surinkta 672, Leckavoje — 31, Telšiuose — 1007, Viešviniuose — 89, Virbalyje — 127.

Kilęs iš Dūkijos

Sigitas Tamkevičius gimė 1938 lapkričio 7 Alytaus apskrityje, Gudonių kaime. 1955 baigė Seirijų vidurinę mokyklą ir įstojo į Kauno kunigų seminariją. Jo kunigiško pašaukimo susiformavimui didelę įtaką turėjo religinės knygos ir bendravimas su švento gyvenimo kunigu Antanu Skelčiu.

1957 Tamkevičius iš trečio kurso paimtas į kariuomenę. "Tris metus patarnausi kariuomenėje, ir nereikės tau kunigų seminarijos" — kalbėjo karinis komisaras.

Atlikęs karinę tarnybą, Tamkevičius 1960 vėl grįžo į Kunigų seminariją ir ją baigė 1962, gaudamas šventimus iš vysk. P. Maželio rankų.

1961 KGB pareigūnai du kartus nesėkmingai bandė jį užsiverbuoti savo agentu, grasino jam — pašalinti iš seminarijos.

Bandė užverbuoti KGB agentai

1962 po kunigystės šventimų vėl bando verbuoti Tamkevičių į KGB kolaborantų eiles, bet ir vėl nesėkmingai.

Baigęs seminariją, kun. S. Tamkevičius vikaravo Alytuje. 1963 KGB paskutinį kartą kalbina kun. Tamkevičių jiems padėti: žada gerą parapiją, išleisti studijoms į Romą ir panašiai. Gavę neigiamą atsakymą, išvadina fanatiku ir pažada kelis metus palaukti, kol pasikeis.

Vikaraujant Lazdijuose, už pamokslus ir vaikų katekizaciją Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Ruginis griežtai barė kun. Tamkevičių ir grasino atimti kunigo registracijos pažymėjimą, o vyskupijos valdytojas buvo verčiamas kun. Tamkevičių perkelti į kitą parapiją.

Kudirkos Naumiestyje ir Prienuose vikaravo trumpai, — Sakų saugumo viršininkas barė, kad Tamkevičius pažeidinėja tarybinius įstatymus, Prienuose Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Ruginis uždraudė sakyti pamokslus, grasino atimti registracijos pažymėjimą ir neleisti eiti kunigo pareigų. Inkriminavo kaip nusikaltimą, kad pamokslu metu kun. Tamkevičius paminėjo, jog JAV prezidentas Johnsonas yra tikintis ir meldžiasi. Ruginis priekaištavo, kad pamokslu metu kun. Tamkevičius nepagiria Kosyginą ar kitų tarybinių vadovų. 1969 kun. Tamkevičius vikaravo Vilkaviškyje.

Uždraudžia eiti kunigo pareigas

Drauge su kitais kunigais paruošė peticiją, kad būtų panaikintas Kunigų seminarijos limitas ir surinko Vilkaviškio vyskupijos kunigų parašus. Už šį "nusikaltimą" kun. S. Tamkevičius kelis kartus čekistų buvo tardomas, ir KGB paplk. Kolgovo įsakymu RRT įgaliotinis Ruginis uždraudė eiti kunigo pareigas.

Tada kun. Tamkevičius dirbo Vilkaviškio metalo dirbinių gamykloje, vėliau, kartu su kun. Juozu Zdebskiu, Prienu melioracijoje. Laisvu laiku vedė pagrindinį kolektyvą, dirbo kitokį kunigišką darbą.

1970 įgaliotinis Ruginis, matydamas, kad bausmė kun. S. Tamkevičiaus nepalaužė ir KGB nepajėgia kontroliuoti jo veiklos, leido vėl oficialiai dirbti parapijoje. Vikaravo Simne.

Nori apkaltinti Kronikos redagavimu

1974 po Nijolės Sadūnaitės suėmimo pas kun. Tamkevičių padaryta krata, kviestas tardymui į Vilnių, čekistai norėjo jį apkaltinti LKB Kronikos redagavimu ir platinimu. 1975 Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Tumėnas liepė vysk. Labukui perkelti kun. S. Tamkevičių į didesnę parapiją, kad turėtų daug darbo, antraip jam gresia areštas. Vyskupas paskyrė kun. Tamkevičių Kybartų klebonu. Čia jį nuolat terorizavo Vilkaviškio raj. Vykdomojo komiteto pirmininko pavadojuotojas Urbonas; KGB bandė sufabrikuoti bylą dėl autoavarijos.

Įkūrė tikinčiųjų teisėms ginti komitetą

1978 lapkričio 13 kun. Tamkevičius drauge su 4 kunigais įkūrė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą ir dalyvavo jo veikloje iki suėmimo dienos. 1980 balandžio 17 grupė čekistų visą dieną kruopščiai krėtė kun. Tamkevičiaus butą, labiausiai gilindamiesi į visokius rankraščius ir dauginimo priemones — popierius, kalkes ir kt. Po kratos dar intensyviau buvo skleidžiamos paskalos, kad kun. Tamkevičius būsias areštuotas. Panašias kalbas šitokiom paskalom suinteresuoti asmenys skleidė jau apie 10 metų.

Apipylė kaltinimais

Pasišaukęs tardymui dėl kun. Alf. Svarinsko į Vilniaus saugumą, čekistas Baltinas apipylė kun. S. Tamkevičių įvairiausiais nebūtais kaltinimais: būk tai jis globojās grįžusius iš kalėjimo, redaguojās "LKB Kroniką", pamoksluose agituoja prieš tarybinę valdžią ir pan. ir esą jį reikėjo pirma suimti negu kun. Alf. Svarinską.

ROCHESTER, N.Y.

Kun. Pranas Gaida gruodžio 17 Rochesterio lietuvių parapijos salėje skaitys paskaitą apie kankinį vyskupą Teofilį Matulionį. Paskaitą iliustruos Matulionio gyvenimo skaidrėmis, kurių net apie porą šimtų jau yra susigaudęs. Tą didįjį mūsų tautos kankinį visi lietuviai turėtume bent kiek geriau pažinti, o apie jį kalbėti vargu ar rastume geriau pasiruošusių už kun. Praną Gaidą. Jis apie vyskupą Matulionį yra surinkęs daugybę medžiagos, neseniai apie jį išleidęs stambų veikalą, kurio vertė net buvo pažymėta religinės literatūros premija.

Toji kun. Gaidos paskaita visiems Rochesterio ir jo apylinkių lietuviams yra nedažna proga bent mintimis vieną vakarą praleisti su vienu iš didžiųjų, bet neretai pamirštamų, mūsų tautos kankinių. Paskaitos pradžia 7 val. vak. Mašinos, pastatytos parapijos kieme, bus saugojamos.

Kiekviena auka — didelė ir maža — Lietuvai reikalinga!

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paroduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS ir SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžilūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVECAS
JONAS
1933 + 1976

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

daugiau kaip 50 metų Globe Parcel Service, Inc. tarnauja visuomenei siunčiant

MUITU APMOKĖTUS SIUNTINIUS

Į Lietuvą ir SSSR. Šia proga dėkojame mūsų ištikimieji klientai ir linkime laimingų atostogų. Visiem užtikriname puikų patarnavimą.

Primename mūsų klientam, kad visi siuntiniai, siunčiami per GLOBE PARCEL SERVICE, INC., yra V/O Vneshposyltorg įstaitos autorizuoti ir apdrausti.

Mes turime dešimtis tūkstančių patenkintų klientų ir kviečiame visus pasinaudoti mūsų patarnavimais arba per pagrindinę įstaigą, arba per kurį nors žemiau nurodytą skyrių:

CENTRINĖ ĮSTAIGA: GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Telefonas: (215) 925-3455

BALTIMORE, MD. 21244, 3206 Eastern Ave	(301) 342-2374
CHICAGO, ILL. 60618, 2877 N. Milwaukee	(312) 235-0040
CLEVELAND, OHIO 44109, 3491 West 25th Street	(216) 741-8082
DETROIT, MICH. 48310, 6720 Michigan Ave.	(313) 894-5350
HAMTRAMCK, MICH. 48212, 11415 Jos Campau	(313) 365-6350
LOS ANGELES, CA. 90026, 2841 Sunset Blvd.	(213) 413-0177
MINNEAPOLIS, MINN. 55418, 2422 Central Ave. N.E.	(612) 788-2545
NEW BRITAIN, CONN. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave.	(203) 224-0829
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Avenue	(212) 982-7864
NEW YORK, N.Y. 10003, 75 East 7th Street	(212) 674-3930
CLEVELAND (PARMA), OHIO 44134, 5432 State Road	(216) 749-3033
PHILADELPHIA, PA. 19116, 18182 Bustleton Ave.	(215) 969-1150
PHILADELPHIA, PA. 19123, 1013 N. Marshall St.	(215) 925-8878
ROCHESTER, N.Y. 14621, 681-683 Hudson Ave.	(716) 544-2151
SAN FRANCISCO, CA. 94122, 1236 Ninth Ave.	(415) 564-7961
SEATTLE, WASH. 98125, 11551 6th Place N.E.	(206) 363-5556
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave.	(201) 257-2113
SYRACUSE, N.Y. 13204, 212 S. Wilbur Ave.	(315) 476-6958
TRENTON, N.J. 08611, 703 S. Broad Street	(609) 393-9455
WHEATRIDGE, CO. 80033, 4330 Quay Street	(303) 422-4330
WORCESTER, MASS. 01601, 82 Harrison Ave.	(617) 798-3347

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

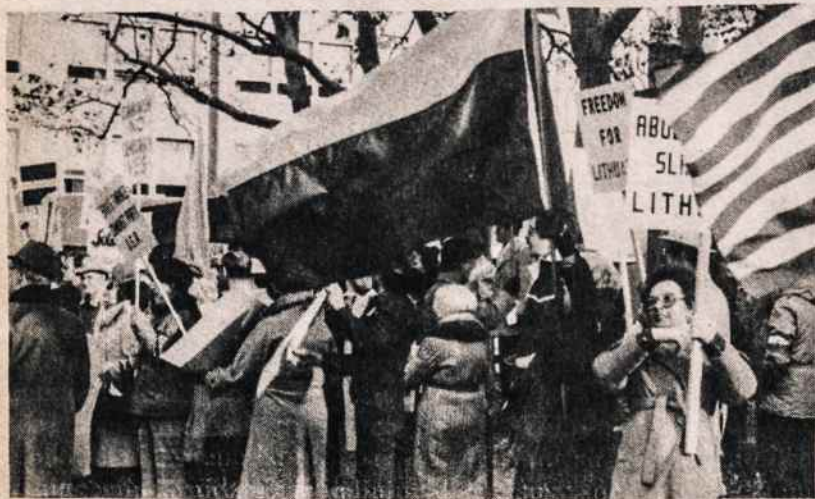
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KĒLIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITŲ KORTELĒMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Lapkričio 13 Pavergtų Tautų grupės demonstravo prieš Amerikos komunistų partijos suvažiavimą Clevelande. Nuotraukoje — lietuvių grupė su plakatais ir trispalve priekyje. Nuotr. V. Bacevičiaus

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIĄS • Prenumerata metams \$11.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolizura • Pavarde pagraisinti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomonę • Už skelbtimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Kultūros Židiniui 10 metų!

Gruodžio 3 yra Kultūros Židinio šventė — dešimties metų sukaktis. Atrodo, lyg vakar tai buvo, kai čia kalnelyje vyko didelė statyba. Prie tos statybos jau veikė „mažasis židinis“, kur dabar yra vienuolynas. Jau tada buvo sava pastogė nuo 1969 metų. Jau buvo patalpos, kur galėjo susiburti žmonės, posėdžiauti, svarstyti visokius reikalus. Ten vyko ir literatūros vakarai, parodos, paskaitos, pobūviai, choro repetacijos. Visi tik laukė, kada štai pasibaigė toji statyba, kada duris atidarys Kultūros Židinis ir pakvies naujai veiklai.

Kultūros Židinio statyba baigta 1973 metų rudenį ir štai 1973 gruodžio 1 buvo iškilmingai įžengti į Židinį. Tą dieną buvo atidarymo balius.

Ne kokių veiklos centru, ne jaunimo centru buvo pavadintas šis naujas pastatų kompleksas. Buvo siūlyta pavadinti Jaunimo Centru, bet nuo to vardo tuoj atsisakė, nes Chicagoje veikia toks Jaunimo Centras. Pavadinta labai prasmingai — Kultūros Židiniu.

Savi kultūrai puoselėti reikia tam tiktų sąlygų. Pirmiausia reikia patalpų. O tokių patalpų New Yorko lietuviai neturėjo. Tiesa, dar prieš pirmąjį pasaulinį karą čia buvo įkurtos 5 parapijos. Jos visos turėjo sales savo poreikiams. Didesni renginiai ten neišsisteko. Reikėjo eiti į sveimas sales.

Po antrojo pasaulinio karo, kai čia atsirado daugiau naujų ateivių, imta kalbėti, kad reikia pasistatyti Lietuviai Namus. Buvo pora didesnių bandymų, bet nieko neišėjo.

Klausimą išsprendė tik lietuviai pranciškonai. Jiems reikėjo keltis į naujas patalpas, nes senosios buvo nepritaikytos ir nepatogios. Jie ir apsiėmė prie savo reikiamų patalpų pastatyti

Kultūros Židinį. Žmonės patikėjo pranciškonais ir visą jų projektą parėmė aukomis. Kultūros Židinis išaugo visų pastangomis, visų aukomis, vadovaujant vienuoliam pranciškonam.

Jie ir parinko vardą. Židinis reiškia namus, jaukią pastogę, kur gali pailsėti ir pagalvoti apie darbus. Židinis yra toji vieta, kur kūrenama ugnis. Prieš ją sėdi žmonės ir šildosi. Ugnis suteikia visiem namam jaukumą.

Ir šis Židinis šildo lietuvišką veiklą, visus globoja ir šildo, skatina lietuviškai kūrybai. Čia ir turi sąlygas lietuviškoji kultūra klestėti ir augti.

Kultūros Židinio dedikacija buvo 1974 metų vasario 10. Židinis buvo dedikuotas nepriklausomai Lietuvai ir lietuvių tautai. Toliau sakoma, „kad čia augtų jos sūnų ir dukrų žmogiškosios asmenybės bei religiniai pagrindai, stiprėtų jų dvasioje tarpusavio lietuviškas solidarumas, šiluma lietuvių kalbai, kultūrai, ilgų amžių gerosios tradicijos.“

Nuo pat Židinio atidarymo prasidėjo čia didelė veikla. Čia nuolat buvo rengiamos parodos, koncertai, suvažiavimai, paskaitos. Įvairios organizacijos čia rengė savo susirinkimus, pobūvius, minėjimus. Čia posėdžiavo daugybė organizacijų, čia pastoviai repetuoja Perkūno choras, o dabar tautinių šokių ansamblis Tryptinis. Čia vyksta didžiulė sportinė veikla.

Tik išimkime iš lietuviško gyvenimo Kultūros Židinį ir visą čia vykstančią veiklą, tuoj lietuviškas gyvenimas pasidarys nepaprastai skurdus. Čia koncentruojasi visos New Yorko ir apylinkės lietuviškas gyvenimas.

Kultūros Židinis visai neturi skolų, dar turi sudėjęs kapitalą ateičiai. Reikėjo daug apsukrumo ir daug sumanumo, kol vy-

Rugsėjo LIETUVIŲ DIENOS

Iš viršelio į skaitytoją žvelgia jauno vyro pusiau primerktos akys. Veide kartu ryžtas ir įtampa. Galėtum spėti, kad jam 25-ri, gal metais-kitais daugiau. Kitar, grupinė nuotraukoj, kur plačiai šypsosi, jis panėsi į aštuoniolikmetį. Koks čia jaunuolis ir kodėl jis taip pagerbtas? Tai Gintaras Grušas, naujasis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, tokiu išrinktas V PLJS kongresui besibaigiant. Antroje viršelio pusėje, spindžio ilgumo skilty, angliškai pateikta jo biografija su tikslia gimimo data (1961.IX.23), o vėliau, pokalbyje su redakcijos

ko tokia didelė statyba, paskui kai pradėta administruoti. Ir visa padaryta. Dabar bereikia pamazu ir planingai pagerinti kai kurias patalpas, pataisyti, paremontuoti, nes pinigų yra.

Su dideliu džiaugsmu pasitinkame šią sukaktį. Sveikiname visus statytojus, visus organizatorius! Ypatingai esame dėkingi Tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, dabartiniam pranciškonų provincijolui, Jam teko vadovauti šiai statybai, teko visa organizuoti. Ir jis dirbo su dideliu užsidegimu ir pasišventimu.

Dėkojame visiem aukotojam, visiem Židinio rėmėjams, visiem, kurie dabar ir darbu prisideda prie jo išlaikymo.

Sėkmės Kultūros Židiniui, kad čia visada būtų jauki pastogė lietuviui, kad iš čia nuolat sklįstų ir spinduliuotų lietuviška kultūra. Ilgiausių metų!

NAUJIEJI ŽURNALAI

ALFONSAS NAKAS

bendradarbiu, leista šį tą pasakoti apie PLJS praeitį, dabartį, ateities svajones. Pirmasis žurnalo puslapis paskirtas naujosios PLJS v-bos nuotraukai ir okupuotos Lietuvos jaunimo sveikinimui, atsiųstam Chicago V PLJ kongreso proga. Valio LD redakcijai, kad nepagalvėto jaunimui dėmesio. Ir dar taip skoningai, taktiškai, nei permažai, nei perdaug!

Rūtos Klevos Vidžiūnienės reportažas „Popietė su istorine mūsų praeitimi“ atskleidžia Balzeko muziejaus Chicagoje įdomybes (muziejaus vardas angliškai: Lithuanian Cultural Museum). Reportaže žodis kontraversija (t.b. kontroversija) gal ir korektūros klaida, bet spaus-tuvė tikrai negalėjo įbrukti istorinių davinų, jei autorė būtų pasiūliusi duomenis.

Vienas puslapis paskirtas ke-turiems Alės Rūtos eilėraščiams ir vienam Edmundo Arbo grafiniam šaržui. Dėl autorę ir mane rišančios giminystės eilėraščių nenoriu komentuoti. O šaržas? Paaškinime po juo pasakytą, kad jis spalvotas, bet LD spalvos tik juoda ir balta. Teko šį ir kitus E. Arbo šaržus matyti „gyvus“, parodoj, tad spalvotus, ir jie tikrai gražiai atrodė.

Savos rūšies staigmena reikia laikyti labai gausiai iliustruotą 30-tosios Lietuviškų studijų savaitės (ji įvyko pereiną vasarą Augsburg, Vokietijoje) reporta-

žą. Kodėl staigmena? Todėl, kad B.B. inicialais pasirašęs jo autorius yra mūsų didysis, dinamiškasis dainius Bernardas Brazdžionis. Prašau manęs nekaltinti neetišku — poetas reportaže kelis kartus pats savo tapatybę atskleidžia. Kas studijų savaitėje dėjosi, piešia gyvai ir kruopščiai, sulasydamas ir visas programos atlikėjų pavardes. Tik komentarai, manding, gal perdaug entuziastiški, visiems patatant po penktuką arba po penkis su pliusu . . .

Redakcijai paaiškinus, kad minėtos studijų savaitės leidiny esąs išspausdintas ir A. Maceinos rašinys (studija) „Rezistencija prieš tremties dvasią“, LD skaitytojams pateikia straipsnio ištrauką, pavadintą „Dvejopa tremtis“. Filosofas kalba apie odisejišką tremtį (joje nieko neužmirštama, nieko neįmoks-tama; veržiamasi į tėviškę, kad nuogas, kaip Odisejas, į ją sugrįžtum; tokia tremtis — ieškojimas dabarties) ir abraomišką tremtį (nors niekur pastoviai neįsikuriant, bet kur gyvenant, vis gyvenant prasmingai, mokantis ir kuriant, turėjant patirtimi; tai krikščioniškoji tremtis, tai pašaukimas ateičiai). Įdomus, susimąstyti verčiantis raš-tas!

Vienos skilties atsišaukimu į skaitytojus LD leidėjas apsakio žurnalo spausdinimo sunkumus, skelbia perėjimą į kompiuterinę straipsnių rinkimo sistemą ir prašo aukoti „kompiuterio fon-dui“. Gerą pradžią padaręs ra-

šyt. Jurgis Gliuda su 200 dol. į-našu.

Paskutiniai septyni puslapiai skirti tik angliškai skaitantie-siems (English Section). Gerai, kad šiame skyriuje sudėta keletas Eltos žinių. Čia tinka ir J. Gliaudos novelė „First love“. Bet nesuapratimu laikau spausdinimą angliškai Rūtos Skiriūtės (Rūta Skirius) paruošto pasikal-bėjimo su Los Angeles prokurato-tūros tarnautoja, teikiančia pa-galbą nukentėjusiems nuo krimi-nalistų („Interview with Lori Bacevičius Nelson“). Čia „lituanistikos“ tik tiek, kad abi pokalbininkės lietuvi-tės. Interview nusitęsęs per pus-trėčio didelio puslapio ir dar neužbaigtas. Angliškai kalban-tieji tokių temų rašinių gali ap-sčiai prisiskaityti JAV dienraš-čiuose bei žurnaluose. Kas kita, jei pokalbis su Bacevičiūte-Nel-son būtų spausdinamas LD lie-tuviškoje daly.

Kalbant apie nuotraukas, jos visos geros, ryškios, išskyrus vieną, naujosios PLB valdy-bos. Tai vienintelė, kuri žurna-lui daro gėdą.

Spalio LAIŠKAI LIETUVIAMS

Redaktoriaus Juozo Vaišnio, SJ, rašinys „Kas ta katedra?“ kalba ne apie katedrą, kurioje vyskupas nuolat meldžiasi, bet apie Lituanistikos katedrą, kurios įsteigimui stropiai renkami pinigai (lapkričio pradžioje jau buvo įmokėta pirmasis trečdalis — 200,000 dol.).

Anicetas Tamošaitis, SJ, straipsnio „Moteris - kovotoja“ pradžioj nusistebi, kam moterys panorę tapti su vyrais lygiomis, būdamos už juos pranašesnės. Nurodęs tik keletą pranašesnių-jų (Judita, Debora, Orleano Mergelė), paskui jau labai abstrakčiai įrodinėja, kad moteris tai vyro vedėja, jo įkvėpėja (riteriškučiai bei kitokioms dorybėms). Bet tokie išvedžiojimai verčia tik šypsotis. Net ir krikščionių pasaulyje, visur, vi-sur pranašesnis tas, kas stipresnis. Kadangi tūkstančių tūkstan-čius metų vyras buvo fiziniai tvirtesnis, jis moterį vertė vergauti. Tik todėl ne vyrų, o moterų haremai, ne vyrų, o moterų mažesni atlyginimai už tą patį darbą, ne moterys, o vyrai kunigai, vyskupai ir popiežiai. Dabar, kompiuterių eroj, kai vyro muskulai mažiau bereiškia, moterys gavo progą siekti lygy-

(nukelta į 4 psl.)

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA

AUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

1. —

Tai atsitiko 1883 metų koki vasario mėnesį. Ragainėje į Albano ir Kibelkos spaustuvę įėjo jaunas vaikinys, kokios dvidešimt metų. Pradėjęs kalbėti vokiškai, tuoj perėjo į lietuvių kalbą ir pareiškė, kad nori išmolti raidžių rinkimo amato.

Ragainėje yra Mažojoje Lietuvoje, Nemuno kairiajame krante, apie 9 kilometrus nuo Tilžės į rytus. Ten buvo Albano ir Kibelkos lietuviška spaustuvė.

Nuo spaudos uždraudimo Didžiojoje Lietuvoje, kurią buvo okupavę rusai, jau buvo praėję beveik 20 metų. Rusai norėjo išmesti lotyniškas raides iš lietuvių kalbos. Viskas turėjo būti parašyta rusiškais raidėmis. Jie tikėjo, kad per rusišką raidę Lietuvai primės ir rusų kalbą ir pravoslavų tikėjimą.

Zemaičių vyskupas Motiejus Valančius pats pirmasis suprato

reikalą ir už savo pinigų Prūsuoje, Tilžėje, išspausdino penkias politines knygutes (brošiūras), jas slapta atgabeno į Lietuvą ir kuo plačiausiai paskleidė. Knygūtėse buvo išaiškinta, ko nori rusų administracija — atimti ir kalbą ir tikėjimą. Ar tauta žinojo, kas tai parašė, sunku dabar pasakyti, bet ji galėjo nujausti. Šiaip ar taip tie raštai paveikė visą Lietuvą. Tauta išmetė rusiškoms raidėms spausdin-tas knygas, kurias valdžia brukte bruko ir nemokamai dalijo. Žmonės pajuto, kad pavojus ateina iš rusiškų raidžių. Jie pasipriešino. Jie atmetė visa, kas rusiška, kas sudaro bet kokią pavojų jų religijai, jų kalbai.

Dar grįžkime prie vyskupo Motiejaus Valančiaus. Anais sunkiais spausdimo laikais jis vienas sugebėjo priešintis ir giliai suprasti, kas aplinkui deda-

si, ką reikia daryti. Jo išspausdintos Tilžėje knygelės ir slapta atgabentos į Lietuvą pramynė takus naujiems knygnešiams. Knygnešiai keliavo slapta per sieną ir nešė lietuviškas knygas, išspausdintas lotyniškais raidėmis.

Mažojoje Lietuvoje dėl to susidarė judėjimas — ėmė kurtis įvairios spaustuvės, kurios spausdino Didžiajai Lietuvai skirtas knygas. Tai buvo daugiausia maldaknygės, Šventųjų gyvenimai, kantičkos. Tilžėje, kuri buvo lyg Mažosios Lietuvos sostinė, čia įsikūrė daugiausia spaustuvių. Spaustuvių buvo ir Ragainėje ir Klaipėdoje. Atrodo, kad Prūsijos valdžia nevaržė jų įsikūrimo, nes tai tikrai buvo pelningas amatas. Mažajai Lietuvai atėjo pinigai. Tilžėje buvo Otto von Mauderodės spaustuvė. Anais 1883 metais jos šeimininkas buvo dar jaunas ir sumanus. Jis mokėjo taip išplėsti savo verslą, kad 19 amžiaus gale jis iš lietuviškų leidinių per metus uždirbdavo 80.000 rublių. O tai buvo labai didelis pinigas.

Taigi spaustuvės amatas anais laikais buvo pelningas ir vertas dėmesio.

O kas tas jaunuolis?

Į Albano ir Kibelkos spaustu-vę atėjęs jaunuolis buvo Jurgis Mikšas, apie kokia 20 metų. Iš jo kalbos visi suprato, kad jis yra ano krašto žmogus, kilęs ar

iš Klaipėdos apylinkių, ar iš Tilžės.

Bet jis, prakalbėjęs vokiškai, tuoj perėjo į lietuvių kalbą ir atrodė toks paniūręs, gal net piktas.

Kur liečia uždarbius, kur pasigirsta popierinių pinigų šlamėjimas ar metalinių pinigų skambėjimas, tuoj kalba švelnėja, tuoj surandami sprendimai.

— Kodėl tu nori išmolti raidžių rinkimo amato? — paklausė vienas iš spaustuvės.

— Mes norime išleisti pirmą lietuvišką tautinės minties laikraštį. Jau gana prisikentėjome. Atėjo laikas ir mums. Ir aš noriu išmolti, kad galėčiau tam laikraščiu padėti. Jis turi išeiti. Jaunuolis susijaudino.

Ir Albanas ir Kibelka pajuto tą patį — jaunuolis — karštuolis. Ir ką jie su laikraščiu padarys. Juk eina Klaipėdoje Lietuviška Ceitunga. Kam visa tai reikalinga?

— O ar turėsite iš ko susimokėti?

— Taip, viskas bus sumokėta.

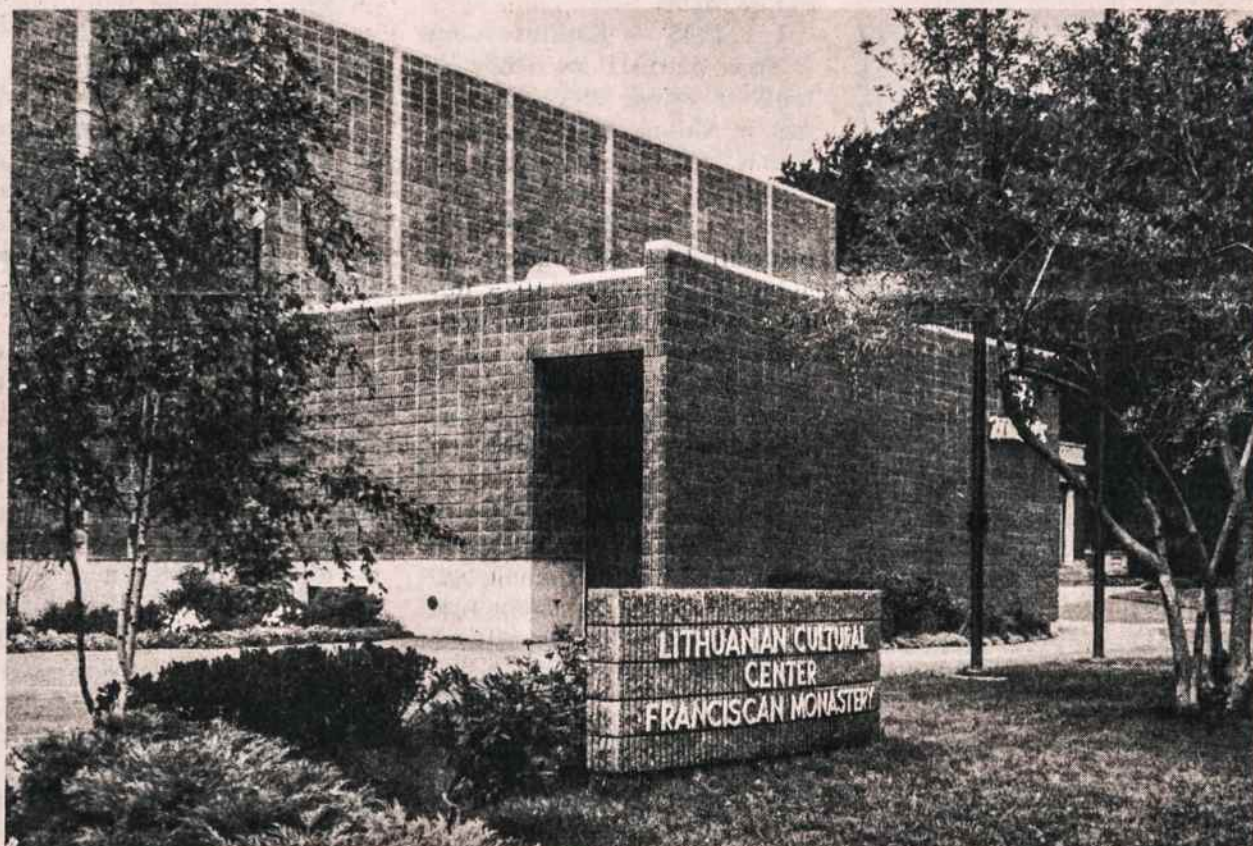
Spaustuvės savininkai nusi-leido. Jaunas ir žvalus Jurgis Mikšas buvo uždaras, nieko nesakė, tik mokėsi ir dirbo.

Kovo pradžioje jis atnešė rankraščius ir pasakė:

— Mes leidžiame Aušrą, pirmą lietuvišką tautinės minties laikraštį.

— Išspausdinus tuoj reikia sumokėti!

— Taip, taip bus sumokėta,

Kultūros Židinis. Nuotr. V. Maželio

St. Petersburgo, Fla., lietuvių klubo gražuolių konkurse dalyvavusios lietuvaivės. Iš k. Silvija Juškaitė, Linda Didžbalytė, Angelė Linartaitė, Kathleen Lamb, Kathleen Kedis, Barbara Albe, Kristina Grabnickaitė.

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Gražuolės lietuvaivės rinkimai

Perskaičius "Drauge" trumpą skelbimėlį, kad St. Petersburgo bus renkama lietuvaivė gražuolė, daug kam iššaukė veidė šypseną ir įvairius spėliojimus, kam ir kokie gražuolių rinkimai gali būti Floridoje pensininkų tarpe.

St. Petersburgo yra organizacija "St. Petersburg International Folk Fair Society, Inc." — SPIFFS, junginys 32 tautybių, kurių tarpe yra ir Lietuvių klubas. SPIFFS organizacija nutarė rinkti gražuolę iš 20 etninių grupių. Lietuvių klubas turėjo išrinkti lietuvaivę gražuolę, kuri reprezentuos Floridos lietuvių gražuolių konkurse 1984 sausio mėn. SPIFFS organizacijos rinkimuose. Laimėjusios pirmą ir antrą vietą gražuolės bus apdovanotos pinigais ir kitomis vertybėmis, jų tarpe kelione į Europą, pasirenkant šalį.

Gražuolės lietuvaivės rinkimai

— **Lenkijos pajūrio mieste Slupske** jau 20 metų sėkmingai veikia Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos skyrius, apjungias nemažą būrį lietuvių. Metiniame narių susirinkime išrinkta nauja skyriaus valdyba, kurią dabar sudaro pirm. Joana Jurevičienė, sekr. Antanas Suraučius ir izd. Vladas Minkštimas.

NAUJIEJI ŽURNALAI

(atkelta iš 3 psl.)

bės. Dieve joms padėk. O tos istorijos šventosios ir kurtizanės (Debora ir Dalilė, Orleano Mergelė ir Madame de Pompadour, motina Teresė ir Jacqueline Bouvier-Kennedy-Onassis) milijardų moterų būklės ne truputi nepagerina. Ak, dar autorius odė riteriams! Jau pats jų atsiradimas liudija reikalingumą silpnas moteris ginti. Tai viena. O antra, kai tie viduramžių avantiūristai savose pilyse rodė kilnumą kas sau pasirinktai damai, nusidanginę į Prūsus ir Žemaitiją, mūsų proseneles prievartavo ir žudė.

Prisimindami 300 metų sukaktį nuo turkų sumušimo prie Vienos, LL pateikia G.K. Chesertono baladės "Lepanto pergale" vertimą, atliktą A. Tyruolio. Baladėje vaizduojamas kitas kovų su turkais epizodas, jų mūšis Lepanto (dabartinio Korinto) sąsiauryje 1571 m., kur Vakarų Europos krikščionys sumalė turkų laivyną.

Grynai religiniai šio LL numerio rašiniai yra Chiara Lubich "Saugokitės godumo" (iš anglų k. išvertė K.P.); kun. Jono "Štai kodėl nesiveržiam prie Tavęs, Dieve"; ir Buvusios Sibiro Tremtinės "Nebūkite susirūpinę". P. Dauginčio, SJ, rašinių "Siekiant dalyvauti palaiminimuose (III)" reiktų laikyti religiniai didaktiniai, nes pasirinkęs motto "Palaiminti, kurie liūdi — jie bus paguosti", autorius teikia pavyzdžius ir savo pamokymus.

Prieš pat II PLD, š.m. birželio 4-22, LAIŠKAI LIETUVIAMS buvo suorganizuavę ekskursiją į Šiaurės Europą. Straipsniu "Skandinavijoje" J.V.

mai įvyko rugsėjo 11 Lietuvių klube pietų metu. Salėj dalyvavo apie 350 asmenų. Buvo sudaryta 8 teisėjų grupė. Programą vedė klubo pirm. Antanas Gudonis. Konkurse dalyvavo septynios jaunuolės. Jos pasirodė su balinėmis suknelėmis, maldoms kostiumėliais ir tautiniais drabužiais. Kiekvienai buvo duodami lietuvių liečių klausimai. Į klausimus jos atsakė pagal savo išgales. Gražuolių persirengimo tarpais Stasys Vaškys linksmino publiką savo sukurtais kupletais, muz. Albertas Mateika skambino pianinu, Algirdas Ulbinas grojo akordeonu.

Iš tų septynių lietuvių gražuolė išrinkta Kristina Grabnickaitė, 23 metų, baigusi medicinos sesers mokslą Floridos valstijos universitete bakalauru laipsniu. Laisvu laiku mokėsi pianino muzikos, buvo pakviesta skambinti pianinu jaunimo kongrese Anglijoje 1979. Priklauso prie Lietuvių klubo tautinių šokių vieneto "Banga". Kalba gerai lietuviškai.

Antra vieta teko Lindai Didžbalytei.

Gražuolių rinkimo programa buvo gerai suorganizuota. Žmonės buvo patenkinti, pralaidę gražių popietę.

P.G.

1983 m. rugsėjo mėn.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavarde po dvitaškio — jamžintojas, įm. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, įgal. — įgaliotinis, suma po pavarde — įnašų iš viso.

1 x \$10 — Strungio Juozo atm. įn.: Pupelis Jadvyga, \$10.
2 x \$25 — Mikūnienės Izabelės atm. įn.: 2 asm., \$25; Stangenbergo Edvardo savanorio kūrėjo atm. įn.: Stangenbergenė Bronė, \$260.
4 x \$100 — Pauzuoliai Antanas ir Emilija, \$100; Petrauskai Juozas ir Salomėja, \$1,000; Prunskiai Jonas ir Vanda, \$800; X, \$100.

glauštai, sklandžiai aprašo kelionės įspūdžius. Sis LL numeris iliustruotas septyniomis geromis Norvegijos bei Švedijos vaizdų nuotraukomis.

Pastebėjęs, kad be reikalo amerikiečiai ir europiečiai piktinasi arabų pirklių kainų išpūtimu ir vertimu derėtis, rašinė "Arabų turgus" K.P. įrodinėja, kad taip daryti skatina savotiškas jų būdas. Pateikia pavyzdį, kaip arabė moteris pirkliemenei savo sūniui. Derybų dialogai tikrai linksmi.

"Šeimos" skiltyje Vytauto Kasniūno rašiny "Aš viengungis... ji viengungė..." plačiais didelių meilėlių takais vedžioja keletą veikėjų.

"Jaunimo" skyrių užpildo Marijos Stankus-Saulaitės rašiny "Kiek vienas kitam galime pažadėti". Straipsnio diduma — apie jaunuolių fizinį artumą. Aštuoniais numeruotais paragrafais autorė bando nusakyti, kas ir kiek leistina, taigi "kiek pažadėtina". Kam ne kam, bet jaunuoliam tai autorės sąvokos tikrai perdėm miglotos.

Gediminas Vakarais, kaip visada, teikia keletą okupuotos Lietuvos gyvenimo epizodų, atsispindinčių tenykštės spaudos skiltyje. "Kalbos" skiltyje Juozas Vaišnys, SJ (jo patarėjas — prof. Petras Jonikas) nurodo keletą netaisyklingos reikšmės žodžių (šį kartą — būdvardžių bei prieveiksmių) ir paaiškina, kur jie vartotini.

M. Stankus-Saulaitė trumpai aptaria Broniaus Žalio eilėraščių rinkinį "Apie žmones, žemę ir vėjus", o J. Pr. paskutinį puslapį užpildo katalikų kultūrinio bei socialinio gyvenimo pasaulio mozaika.

tynios jaunuolės. Jos pasirodė su balinėmis suknelėmis, maldoms kostiumėliais ir tautiniais drabužiais. Kiekvienai buvo duodami lietuvių liečių klausimai. Į klausimus jos atsakė pagal savo išgales. Gražuolių persirengimo tarpais Stasys Vaškys linksmino publiką savo sukurtais kupletais, muz. Albertas Mateika skambino pianinu, Algirdas Ulbinas grojo akordeonu.

Iš tų septynių lietuvių gražuolė išrinkta Kristina Grabnickaitė, 23 metų, baigusi medicinos sesers mokslą Floridos valstijos universitete bakalauru laipsniu. Laisvu laiku mokėsi pianino muzikos, buvo pakviesta skambinti pianinu jaunimo kongrese Anglijoje 1979. Priklauso prie Lietuvių klubo tautinių šokių vieneto "Banga". Kalba gerai lietuviškai.

Antra vieta teko Lindai Didžbalytei.

Gražuolių rinkimo programa buvo gerai suorganizuota. Žmonės buvo patenkinti, pralaidę gražių popietę.

P.G.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

1 x \$250 — Jazukevičius Edvardas, \$250.

1 x \$335 — Katilius Juozas ir Stefa (mirusi), įm. Dūda Vytenis ir Daiva \$50, Činga Jonas ir Aldona \$50, Tumas Alfonsas ir Inga \$25, Daukas Ričardas ir Lina \$25, Bacevičius Vytautas ir Sofija \$50, Korius Zeslovas ir Stasė \$30, Ruigys Albinas ir Laima \$25, Tonkūnas Mykolas \$50 ir 2 kiti.

1 x \$324 — Slabokas Stasys (miręs) atm. įm. Aušrotai V. ir B. \$25, Senkunienė Elena \$50, LB Palm Beach valdyba \$25 ir 19 kitų, \$524.

1 x 345 — Pažėros Stasio atm. įn. atst. Pažėrienė Apolonia, įm. LB Palm Beach valdyba \$25, Aušrotai V. ir B. \$15, Pažėrienė A. \$40, Damijonaitienė Bronė \$25 ir 14 kitų, \$345.

3 x \$500 — Litvinas Jonas, \$1,000; Skrupskelienė Alina, \$700; Slabokas Stasys testamentinis palikimas, \$1,024.

1 x \$694 — X, \$50,694.
1 x \$1,000 — Žukauskas Edgardas, \$1,000.

Iš viso — \$4,908.00.

1983 m. spalio mėn.

1 x \$25 — Kojelis Daina E., \$370.

1 x \$50 — Puzino dail. Povilo atm. įn.: Puzinienė Austra jo mirties 16 m. sukakties proga, \$450.

12 x \$100 — Galeckaitė Audronė, \$100; JAV LB Palm Beach Co. apylinkė, atst. Aušrotienė Veronika \$500; Jurjonas Stasys, \$200; Jurjonienė Aleksandra, \$200; Kinduryš Alfonsas ir Ona \$2,600; Liorentas Jonas, \$500; P.L.P. Karo Mokyklos XV-os Laidos Karininkai atst. Lesniauskas Viktoras, \$100; Švėkšnos gimnazija atst. Rūgytė Alicija, \$3,000; Tamkutonis Gerald C., \$500; Točilauskas Edvardas ir Valerija, \$100; Viliušis Adomas, \$100; Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, \$342.

7 x \$200 — Ambrizas John, \$600; Galeckienė Bronė, \$200; Klova Vincas \$1,700; Mažrimas Pranas ir Konstancija, \$700; Pabrėža Aleksas ir Aleksandra, \$900; Paliulienės Marijos atm. įn.: Margaitis Gediminas \$50, Bacevičius Antanas \$25, Paliuliai Česė ir Bronius \$25 ir 9 kiti, \$200; Stelmokaitis Benediktas, \$700.

1 x \$600 — Avižienis Julius atm. įn. atst. Peterienė Ilona, įm. Užemiai Bronius ir Emma \$500, Kazlauskas G. \$100, \$600.
1 x \$779 — Šimkus Jonas maj. savanoris kūrėjas atm. įn.: Šimkunė Marijona jo mirties 15 m. sukakties proga, \$1,000.
1 x \$800 — Materas Eduar-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šilame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

KAIP APSAUGOTI SANTAUPAS?

KLAUSIMAS

Mūsų tėvas mirė, kai mes buvom dar paaugliai (teenagers). Jis paliko nemažai turto: namus ir "bonds". Viskas paliko motinai.

Kai mes, vaikai, paaugom, pradėjom dirbti. Mūsų motina mus išlaikė ir net drabužius mum pirkdavo, o mūsų uždarbį liepė dėti bankan. Kai mes, mergaitės, tekėjom už vyrų, turėjom susitaupiusios nemažą sumą pinigų.

Mūsų brolis gyveno namie, su motina, kol sulaukė 31 metų amžiaus. Paskui vedė airę. Motina buvo nepatenkinta, bet su juo nesipyko. Kai brolis susilaukė sūnaus, paskui dukters, motina buvo ypatingai jiems gera: davė dovanų, jiems dėjo pinigų į banką ir panašiai.

das atm. įn.: Materas Juozas, \$1,000.

1 x \$15,313.58 — X, \$66,007.58.

Iš viso \$20,167.58

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1983.X.31 pasiekė 2,609,747 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,121,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. Iki 1983.X.31 palikimais gauta 734,700 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

LITHUANIAN FOUNDATION, A NOT-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 WEST 59th STREET, CHICAGO, IL 60629.

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvių išlaikymas.

Kai motina paseno ir pradėjo sirguliuoti, ji vis tebegyveno savo namuose, o mes, dukterys, ją lankydavom ir prižiūrėdavom. Paskutiniaisiais metais motina nebegalėjo būti namie, o turėjom ją patalpinti į "nursing home", nes jai reikėjo nuolatinės priežiūros, dieną ir naktį. Be to, ir mes pačios turim didelę šeimą, kuriomis reikia mum rūpintis.

Motina patalpinus į "nursing home", prasidėjo mūsų rūpesčiai ir vargai. Brolienė, kuri niekuomet ja nesirūpino, pradėjo mūsų brolį, savo vyrą, kiršinti. Brolis mum neduoda ramybės. Sako, motiną prasišg kiekvieną centą. Reikią pinigų išimti iš bankų, ir tada valdžia turėsianti nemokamai ją prižiūrėti. Pinigai šešiuose bankuose guli mano ir mano sesers vardu kartu su motina (joint accounts). Tokiu būdu aš ir mano sesuo galėtume pinigų iš banko išimti.

Banko knygutės yra spintoj, motinos namuose. Namai yra dviejų šeimų. Vienas butas išnuomotas, o kito, kuriame gyvena motina, kol kas dar neišnuomojom.

Už motinos išlaikymą mokam "nursing home" po 40 dolerių per dieną. Mes, seserys, nenorėtume, kad motina būtų "welfare" išlaikoma. Mum yra gėda, nes gyvenam nedideliame mieste ir visi mus pažįsta.

Mudvi su seserim klausiam motiną, ką daryti. Ji kartais sako vienaip, kartais kitaip. Tuo tarpu mūsų brolienė neduoda nei broliui, nei mum ramybės.

Zinoma, gaila visas motinos santaupas atiduoti "nursing home", kada juodžiai ir niekam tik žmonės (bums) yra valdžios išlaikomi. Mūsų motina iš esmės yra baudžiama už tai, kad ji taipiai gyveno ir dėjo centą

prie cento. Jei neturėtų pinigų, valdžia ir ją turėtų išlaikyti.

Mūsų brolienė nuolat mus klausia, kiek ir už ką mes mokam, kiek pasiliko kiekvienoj knygutėj, ir panašiai. Visą laiką tarp mūsų ir brolio eina peštynės. Gyvenimas mum, seserim, pasidarė nemalonus.

Rašom Tamstai ir prašom mum patarti, ar mum išimti pinigų iš bankų. Ar valdžia duos išlaikymą mūsų motinai, jei mes taip padarytume? Ar, motinai mirus, kai reikės parduoti jos namus, valdžia nepareikalauš gražinti už motinos išlaikymą užmokėtų pinigų?

Skaitytoja

ATSAKYMAS

Dėl bankuose esamų pinigų išėmimo

Tamstos pačios turėsit nutarti, ar tai padaryti, ar nepadaryti. Galiu tik pasakyti, kad dabartiniais kompiuterių laikais bankai reikalauja, kad kiekviena banko sąskaita turėtų savo savininko Social Security numerį. Jei ant banko sąskaitų uždėtas jūsų motinos Social Security numeris ir, be to, jei Tamstų motina, o ne Tamstos, mokėjo pajamų mokesčius (income tax) nuo tų sąskaitų nešamų procentų, — tada kiekvienam aišku, kad pinigai banko sąskaitose yra motinos, o ne jos "bendrasąskaitininkų".

Jei nutarsit kreiptis į valdžią (welfare), prašydamos, kad ji mokėtų už Tamstų motinos išlaikymą "nursing home", turėsit užpildyti anketą (application) ir atsakyti į eilę klausimų. Pvz., ar turi motina pinigų bankuose savo pačios vardu arba bendrai su kitais; ar motina yra "perleidusi" kokį nors turtą (žinoma, įskaitant ir pinigų) kokiam nors asmeniui per paskutinius vienerius (kai kuriose valstijose per paskutinius dvejuis metais), ir panašiai. "Nutyli" šiais kompiuterių laikais darosi vis labiau pavojinga.

Pasakykit savo brolienei, kad ji motinos turimų pinigų neuždirbo ir nesutaupė. Tegul jais nesirūpina, kol motina gyva.

Dėl motinos namų

Daugumoj valstijų, jei "welfare recipient" turi nekilnojamą turtą, namam uždėdamas vadinamasis "lien" (encumbrance) — "areštas". Tamstų motinai mirus, valdžia "dalyvautų" namų perleidime arba pardavime, kad apsaugotų savo interesus.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA JSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL. — 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	595-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	312 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	216 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315 866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	302 478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York, N.Y. — 78 Second Avenue	302 478-2871
New York, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602 942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301 589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

IŠ LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO PASKUTINĖS VEIKLOS

Princetono teologijos seminarijoje, New Jersey valstijoje, lapkričio 7-8 įvyko konferencija "Religijos vaidmuo sekularizuotoje valstybėje". Konferenciją sušaukė Katalikų lyga už religines ir civilines teises kartu su seminarijos vadovybe. Joje dalyvavo protestantų ir katalikų dvasiškiai bei profesūra, kuri svarstė opiausias religinius rūpesčius dabartiniame Amerikos gyvenime. Pvz., nemažai dėmesio buvo atkreipta į JAV Aukščiausiojo teismo nuosprendžius religiniuose reikaluose, tikinčiųjų konstitucines teises, Bažnyčios rolę nusiginklavimo sąjūdyje, spaudos nepilną informavimą apie religiją ir pan.

Gintė Damušytė, Lietuvos Informacijos Centro darbuotoja, kalbėjo apie religijos persekiojimą Sovietų Sąjungoje. Visi dalyviai vieningai užgyrė šios

temos įjungimą į programą, kuri daugiausia lietuvių krašto vidinius reikalus. Dauguma dalyvių pripažino nieko ar mažai žiną apie tikinčiųjų būklę Lietuvoje. Damušytės kalba pakartotinai buvo minima konferencijos metu.

Kun. Jack Cooper, PhD, vienas iš rengėjų, po konferencijos parašė, kad "mes savo maldose prisiminsime tuos ryžtingus tikinčiuosius Lietuvoje ir tuos, kurie šio pasaulio pusėje jiems organizuoja pagalbą".

Konferencijos prelegentų tarpe dar buvo "National Review" redaktorius Joseph Sobran, anglų profesorius Roy Jenkins, dėstąs Princetone, ir kun. Peter Stravinskis, konferencijos organizatorius ir Katalikų Lygos rytinio pakraščio direktorius.

Kun. Kazimieras Pugevičius lapkričio 9 dalyvavo senatoriaus Charles Percy sušauktoje apklausoj Chicagoje bei patariamiosios komisijos posėdyje apie religinį persekiojimą Rytų Europoje ir Sovietų Sąjungoje. Apklausa apie žmogaus teisių pažeidimus surengė JAV senato užsienio reikalų komisija, o patariamiosios komisijos posėdį — komisijos pirmininkas sen. Percy, kuris į jos sąstatą įtraukė šioje srityje pasižymėjusius asmenis.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos vedėjas, buvo pakviestas į posėdį kaip Lietuvos tikinčiųjų padėties ekspertas.

Komisijos siūlomose rezoliucijose aiškiai atspindėjo Lietuvos katalikų rūpesčiai. Viena rezoliucija buvo skirta grynai Lietuvos kunigų areštų klausimui. Joje iškėlė kun. Alfonso Svarinsko nuteisimą, kun. Sigito Tamkevičiaus areštą bei likusių Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto narių persekiojimą. Rezoliucija nurodė patariamajai komisijai protestuoti prieš kunigų areštus sovietų ambasadoje Washingtono bei susirašinėti su pačiais įkalintaisiais. Nutarta taip pat pasiųsti rezoliucijos kopiją sovietų ambasada. Pageidauta, kad Lietuvos katalikų rūpesčiai būtų

dažniau keliama Laisvės Radijo pranešimuose.

Kitos rezoliucijos, bendrai apimančios tikinčiųjų problemas, papunkčiui irgi išvardino metodus bei galimybes šiuos rūpesčius išryškinti bei juos išspręsti. Sen. Percy žadėjo šiuo reikalu rūpintis ir stengtis kiekviena proga daugiau informuoti savo kolegas kapitoliuje ir taipgi įpareigoti Amerikos valdžią sistemingiau ginti persekiojamųjų teises.

Lietuvių Informacijos Centras taip pat suteikė dokumentines medžiagas dviem apklausos liudininkam — prof. Tomui Remeikiui, PLB vicepirmininkui ir kun. Frank Kane, Chicago arkivyskupijos taikos ir teisingumo komisijos direktoriui, kurie savo reportažuose nušvietė Lietuvos rūpesčius.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos vedėjas, buvo pakviestas į Baltuosius Rūmus dalyvauti lapkričio 10 JAV religiniam vadovų suruoštame pristatyme apie JAV užsienio politiką Centrinėje Amerikoje. Kalbėjo Baltųjų Rūmų pareigūnai, jų tarpe Kenneth L. Adelman, Amerikos ginklo kontrolės ir nusiginklavimo agentūros direktorius, bei Centrinėje Amerikoje dirbę dvasiškiai. Taikliai nušviesta Centrinės Amerikos politika bei sovietų įtaka toje sferoje.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos vedėjas, lapkričio 14-17 dalyvavo JAV vyskupų konferencijoje Washingtono.

New Yorke veikianti Westchesterio apylinkės Tarptautinė Amnestijos grupė gruodžio 4 stato vaidinimą — "Mintys paraštėse" — sovietų disidentizmo balsai: Trijų disidentų teismas" apie jos adoptuotą lietuvių sąžinės kalinį Gintautą Iešmantą. Vaidinimo pavadinimas — "Mintys paraštėse" — paimtas iš paties Iešmanto straipsnio, dėl kurio jis buvo 1980 nuteistas kartu su V. Skuodžiu ir P. Pečeliūnu. Teismas tada teigė, kad Iešmantas savo straipsniuose bei poezijoje kėlė Lietuvos išstojimo iš TSRS idėjas.

Spektaklis buvo pritaikytas scenai iš pogrindžio leidinio

Jaunavedžiai Jonas ir Kimberly Bielkevičiai, papuosti tautine juosta. Su tautiniais drabužiais jų palydovės Žara ir Laisvyda Janulaitytės.

TAUTINIS MENAS VESTUVĖSE

Jonas Bielkevičius ir Kimberly Kirkpatrick liepos 16 susituokė Šv. Ritos bažnyčioje, Sierra Madre, Calif. Po bažnytinio ap-

Perspektyvos Nr. 22, kurį į anglų kalbą išvertė Vita Matusaitienė iš New Jersey. Šis numeris perduoda ištisą Skuodžio, Pečeliūno ir Iešmanto teismo eigą. Lietuvos Informacijos Centras prisidėjo prie šio projekto su informacijomis bei patarimais. Centro rūpesčiu lietuviškos muzikos konsultantu buvo pakviestas muz. Viktoras Ralys. Apreiškimo parapijos ir Perkūno chorų bei Harmonijos kvarteto vadovas.

Teatrinį vienetą sudaro City University of New York studentai, režisorė — dėstytoja Kay Capo. Vienetui prašant, Lietuvos Informacijos Centras suteikė spaudinių apie dabartinę Lietuvos būklę bei Vilniaus miesto nuotraukų.

Gintė Damušytė, Lietuvos Informacijos Centro darbuotoja, susitiko su aktorais ir juos artčiau supažindino su sovietų teismine procedūra bei su jų atliekamų rolių asmenybėmis. L.I.C.

eigų jaunieji su palyda ir tėveliais priėmė svečius gėlių išpuoštoje University Club salėje, Pasadena, Calif. Svečių ir giminių dalyvavo 300 su viršum. Daugelio dėmesį patraukė lietuviški tautiniai drabužiai ir juostos. Žaros ir Laisvydos Janulaityčių tautinių drabužių medžiagą vestuvėse specialiai išaudė Gražina Urbonienė iš Clauson, Mich. Juostas, galvos papuošalus ir juostas, kuri supo jaunuosius, išaudė Elzbieta Ribokienė iš Brockton, Mass. Tokiais tautiniais audiniais mūsų lietuviškos moterys kitataučių tarpe iškelia lietuvių meną. Kimberly ir Jonas Bielkevičiai gyvena Newton, Mass.

HARTFORD, CONN.

Hartfordo LB apylinkės valdyba rengia Aušros laikraščio 100 metų sukakties prisiminimą. Jis bus gruodžio 11, sekmadienį, 2 v. popiet lietuvių parapijos salėje. Paskaitą apie Aušrą, jos reikšmę lietuvių tautai skaitys Darbininko redaktorius Paulius Jurkus. Aušros poezijos pavyzdžių paskaitys aktorius Vytautas Valiukas.

LOS ANGELES

Lietuvių Religinei Šalpai 1983 metais Šv. Kazimiero lietuvių parapijos surinkta aukų 12,105 dol. Pereitais metais panašios rinkliavoj buvo surinkta 11,014 dol. Tai gausiausios rinkliavos šiam tikslui visame pasaulyje.

Literatūros vakaras su rašytoju A. Kairiu įvyksta gruodžio 3, šį šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Rengia Fronto Bičiuliai.

Skautų ir skaučių metinė šventė bus gruodžio 4, šį sekmadienį. Po sumos iškilminga sueiga viršutinėje parapijos salėje. Pritaikomojo meno paroda, rengiama vyresniųjų skaučių, įvyks gruodžio 10 ir 11 viršutinėje Šv. Kazimiero parapijos salėje. Parodoj dalyvauja iš rytinio JAV pakraščio atvykusios sesės: Aladona Barytė, Ramutė Cesnavičienė, Milda Kvedarienė ir Gilanda Matonienė. Parodoj bus galima pamatyti išdegtos medžio dirbinių, keramikos, įvairių audinių, lietuviškų lėlių, tautinių drabužių.

Kūčios, rengiamos šaulių, vyks gruodžio 18, sekmadienį, tuoj po pamaldų apatinėje parapijos salėje. L.Ž.K.

SKELBIAMAS JAUNŲJŲ LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ NOVELĖS IR EILĖRAŠČIO KONKURSAUS

Novelės premijos — \$600 ir \$400. Eilėraščių — \$500.

Konkursą skelbia JAV LB Kultūros taryba.

Premijų mectenatai — Lietuvos Fondas.

Konkurso dalyvių amžius — nuo 18 iki 35 metų.

Konkursiniai kūriniai atsiunčiami iki 1983 gruodžio 31 šiuo adresu: JAUNŲJŲ RAŠYTOJŲ KONKURSAUS, 4249 Lambert Rd., So. Euclid, Ohio 44121.

Konkursiniai kūriniai rašomi mašinėle lietuvių kalba arba gerai įskaitomu rankraščiu. Eilėraščių reikia atsiųsti po penkis.

Kūriniai pasirašomi slapyvardžiu, pažymint amžių; pvz.,

LIEPA, 32. Slapyvardis su adresu užrašomas ant užlipinto voko, kuriame įdėta tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris.

Vertinimo komisija — visa iš Clevelando: Juozas Stempuzis (tel. 1 216 382 9268), Dalia Staniškienė ir Vacys Kavaliūnas.

Konkursiniai rankraščiai nebus gražinami. Autoriai pasilieka nuorašus.

Novelės temą laisvai pasirenka pats autorius. Jos ilgis — iki 20 puslapių.

Premijuotieji kūriniai tampa JAV LB Kultūros tarybos nuosavybe.

JAV LB Kultūros taryba

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūniui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ. Premijai skirti sąlygos:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jauniui vienetu (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų laikotarpy;

2. Premijai gauti asmenys ar vienetus raštu pasiūlo jauniui organizacijų vadovybės, jauniui grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jauniui vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jauniui reikalų vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki ateinančių metų vasario 15 ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami: EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464.

PRANCIŠKONŲ PRISIKĖLIMO IR LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS TORONTE (KANADOJE) ŠV. KAZIMIERO METŲ PROGA 1984 M. KOVO 1 - 17 D. RENGIA MALDININKŲ — TURISTŲ KELIONĘ Į ROMĄ, ASYŽIŲ, EGIPŲ IR ŠV. ŽEMĘ

Prie šios kelionės mielai gali prisidėti New Yorke bei apylinkės lietuviai. New Yorke grupė atskirai keleiviniu Alitalia lėktuvu iš New Yorke skris į Romą, ten ji susijungs su Toronto grupe, su ja kartu gyvens viename viešbutyje ir kartu keliaus. Kelionės pabaigoje kiekviena grupė skirtingais lėktuvais grįš atgal į Torontą ir New Yorką.

KELIONĖS KAINA — \$2,680 (kanadiškais) arba \$2,180 (USA). Į tą kainą įeina visi skridimai lėktuvais, kelionės apšaldytai autobusais, viešbučiai (I klasės, gyvenant po 2 viename kambary), maistas, gvidai, įžangų bilietai ir daug kitų priedų.

Kurie po šios oficialios kelionės norėtų ILGIAU PASILIKTI Italijoje arba kur nors pakeiliauti už jos ribų, tai kiekvienas galės padaryti privačiai net iki balandžio 30 d. (!) Tik šiuo atveju prie papiginto transatlantinio grįžimo bilieto reikės primokėti nedidelį priedą.

KELIONĖS TVARKARAŠTIS (suglaustai):

kovo 1 d., ketvirtad. vak. — iš Kennedy aerodromo išskrendama į Romą;

kovo 2 ir 3 d., pentkad. ir šeštad. — Romos bažnyčių ir įžymybių lankymas;

KOVO 4 D., SEKMAD. — 500 M. ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJINĖS MIŠIOS VATIKANE, AUKOJAMOS ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS;

kovo 5 d., pirmad. — kelionė į Asyžius ir kt. šv. Pranciškui brangias vietas,

kovo 6 ir 7 d., antrad. ir trečiad. — skrendama į Egiptą, apžiūrimas Kairas, aplankomos piramidės, sfinksas ir kt.;

kovo 8 d., ketvirtad. — kelionė per dykumą atvėsintu autobusu į Jeruzalę, pakeliui sustojant prie Raudonosios jūros, Sinajaus kalno ir kt. įžymybių;

kovo 9 - 16 d. — Jeruzalės miesto ir šv. Žemės lankymas — Paskutinės Vakarienes kambarys, Alyvų kalnas, Kryžiaus kelias, Šv. Karsto bazilika, Lozorius kapas; Betliejus, Nazaretas, Jerichas, Kaparnaumas, Tiberija, Haifa ir kt. miestai; Taboro kalnas, Mirties jūra, Genezareto ežeras ir kt.

Kasdien aukojamos šv. Mišios kokioje nors mūsų tikėjimui brangoje ir atmintinoje vietoje;

kovo 16 d., pentkad. — grįžtama į Romą;

kovo 17 d., šeštad. — atskirais lėktuvais iš Romos išskrendama į Torontą ir New Yorką.

REGISTRUOTIS IKI 1983 M. GRUODŽIO 7 D. Kartu sumokamas depozitas (\$200 USA).

Rašyti, telefonuoti arba informacijų reikalui KREIPTIS Į PRANCIŠKONŲ PRISIKĖLIMO PARAPIJOJE TORONTE:

Franciscan Fathers — Parish of the Resurrection
1011 College Street
Toronto, Ontario M6H 1A8
Canada

Telefonai: 1-416-533-0621
1-416-533-0977

ESANT BŪTINAM REIKALUI, ribotas informacijas New Yorke gali duoti T. Placidus Barius, OFM, darbo dienomis ir darbo valandomis (8 v.r. - 5 v.v.) skambinant į pranciškonų spaustuve (1-212) 827-1350.

— Australijos Lietuvių Die-nos šiais metais rengiamos Canberroj gruodžio 24 - sausio 1. Išskilmės pradamos pamaldoms už Lietuvą. Vyks tautodailės parodos, įvairių sporto šakų varžybos, Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos, Katalikų Federacijos Jaunimo Sąjungos, Fizinio auklėjimo sąjungos, Inžinierių ir architektų sąjungos suvažiavimai. Dainų šventė vyks didžiamame Canberros teatre, o tautinių šokių šventė — valstybiniame sporto stadijone.

— Chicago Jaunimo Centro tradicinė vakarienė įvyks gruodžio 4 didžiojoje salėje.

— A. a. Jono R. Šimanavičiaus minėjimas-koncertas rengiamas gruodžio 4, sekmadienį, 4:30 val. popiet Toronte, Priskelimo parapijos salėje. Programą atliks solistai bei solistės: Linda Marcinkutė, Anita Pakalniškytė, Veronika Paulionienė, Aleksas Paulionis, Algis Šimanavičius, Justina Sriubiškienė, Rimas Strimaitis, Vaclovas Verikaitis, Slava Žiemelytė. Akomponuos muz. Jonas Govėdas. Koncertą rengia radijo programos "Tėvynės prisiminimai" rėmėjų būrelis ir pelną skiria velionio įsteigta radijo programai. Ir solistai savo honorarą skiria šiam tikslui.

— Prof. dr. Adolfo Damušio, ateitininkų ir Lietuvių Fronto veikėjo, pagerbimas įvyks gruodžio 11 Ateitininkų namuose, Lemonte.

— Draugo dienraščio 33-io romano konkurso vertinimo komisija sudaryta Clevelande: pirm. Balys Gaidžiūnas, nariai: — prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė, Dalia Staniškienė, Juozas Stempuzis ir Vacys Rociūnas. Gauti aštuoni romanai. 2000 dol. premijos mectenatė yra Jadvyga Zdanavičiūtė-Pūpelienė iš Floridos. Premijos įteikimas įvyks 1984 gegužės mėnesį Los Angeles, Calif.

— Muz. Arūnas Kaminskas, vienas jauniausių lietuvių akademikų, Illinois universitete gavęs Bachelor of Arts laipsnį iš Northwestern universiteto, įsigijęs Master of Music diplomą, pakviestas Lietuvos operos dirigentu. Opera pradėjo naują, jau 28-tą dainavimo sezoną, ruošdamasi pastatyti C. Gounod operą "Faustas". A. Kaminskas operoje dirba nuo 1977 kaip akompaniatorius ir dirigento asistentas. 1982 jis dirgavo Weberio "Der Freischuetz" operos spektakliui.

— Toronto lietuvių pensininkų klubas, gavęs valdžios garantuotą paskolą daugiau kaip 6,000,000 dol., jau beveik baigė pastatyti 116 butų, salės ir vieno aukšto prekybinių patalpų dešimties aukštų pastatą. Nuo lapkričio 1 pirmieji lietuviai nuomininkai jau pradėjo persikelti gyventi. Namu planas padarė arch. Vyt. Petrusis, o statybos darbus tvarko klubo pirm. Adamonis. Oficialus namo atidarymas numatomas sausio mėn. Namai yra papuoštas Gedimimo stulpais ir įrašu "Vilnius Manor".

— Vincentas ir Aleksandra Gruzdziai iš Philadelphia nuo gruodžio 1 išsikelia gyventi į Floridą. Jų adresas: 6258 6th Ave. So., St. Petersburg, Fla. 33707.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A.B. Krukas, MD, Woodhaven, N.Y., M. Bizinkauskas, Camden, N.J. Vietoj a.a. M. Jasinienės, Woodhaven, N.Y. p r e n u m e r a tą perėmė A. Bagdonas, Ozone Park, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojus. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerrata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 12 dol. metam.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1984 metams

Vardas ir pavardė
Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitim prenumerata — 15 dol. metams.

Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkas. Solistė Gina Čapkauskienė šioj plokštelių įdainavo: B. Budriūno "Dainos gimimas", J. Stankūno "Mergaitė", G. Gudauskienės "Gintarėlis", A. Stankevičiaus "Vandens malūnėliai", J. Govėdo "Serenada", V. Herbert "Kad matyčiau aš vėl Neapolį", W. Mozart "Lopšinė", R. Siczynski "Viena, mano sapnų miestas", F. von Flotow "Paskutinė rožė", J. Strauss "Pavasario balsai". 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

"Vytis". Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytis išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaitė. Turiny: Kauno valsas, Guantanamera, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyrų užkim, Svajonių sala, Tave aš pamaciau, O Zuzana, Paskutinis sekmdienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetas dainuoja: Oi tu, ieva, ieuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimą turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Sešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama šilko vėjas. Jau saulelė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunama Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, iřišta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Iřišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Iřišta. 8 dol.

Bronys Raila, Raibos agavos. Iřišta. 12 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiūšis, Visaip atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didelio formato, iřišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, iřištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, iřištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sukuriuose. Iřišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, iřišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkiškio vyskupija. Gausiai iliustruota, iřišta. 23 dol.

J. Brazaitis, Poštai. I, II ir III tomai. Iřišta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanuskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Puiki dovana 1983 metų Kalėdoms
Siuntinys Nr. 3 — 1983

3 metrai vilnonės medžiagos eilutei su įrašu: "All wool made in England"; 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelėi; 1 svaras geriausių vilnonių Mohair siūlų; 2 metrai crimplene medžiagos suknelėi; 1 pora geriausių "Wrangler" denim jeans; 1 pora "levi" velveto jeans; vyriški išėginiai marškiniai arba bliuskutė.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu — \$400.00.

Į šį siuntinį dar galima dėdėti 7 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dėdėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Žemiau siūlome keletą naudingeshių dalykų (kaina su muitu):

Avikailiai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušas, pražus kalnierių, sveria 5 svarus\$200.00
Avikailiai, tikro kailio viršus ir pamušas, sveria 6 svarus400.00
Dirbtinio minko kailis paltui, De-Luz, sveria 5 sv., 3 metrai 400.00
Jeans, rumbuoto velveto 42.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis 44.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė 12.00
Telescopic lietsargis 12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai 44.00
Puiki medžiaga suknelėi 40.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelėi, 3 metrai 66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 metrai 80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai 66.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai 80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai100.00
Šie maisto produktai galima siųsti su drabužiais: 1 sv. arbatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti persiuntimui \$52.00.

Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles. Sudarome testamentus, administruojame nuo savybes, tarpininkaujame išsirypanant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND
Tel. 01 460 2592

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slunčą gavęs, bankas tuoj t-traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimas; kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
440 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
748 Galvan Blvd.
6:30 AM to 9:30 PM
Mon. - Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 12:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgičių.

Nor įsirasyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELĮ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

Sutaupysite pirkdami pas mus tauriuosius ir gaivinančius gėrimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE "VANDA"

Atsiliinti galima "Lito" būstinėje adresu:

86-01 114th St.
Richmond Hill, N.Y.

Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikas (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdos, Aušros Vartų Montrealio choro įdainuota 14 kalėdinių giesmių: Tyliąją naktį, Skubinkit piemenys, Nakties tyloje, Piemenėliams, vargdienėliams, Tyliąją naktį, Angelų balsai, Sveikas Jėzau gimusis, Linksmų Kalėdų, Laukiame su viltim, Bernėliai kelkit, Ateikit vaikeliai, Tyliąją naktį, Linksmą giesmę ir Iš padangių tolimų. Kaina 11 dol. Persiuntimas 1 dol.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nuotraukomis pataligai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

LIETUVIŲ KASA LIETUVIAM

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Skyriai Chicagoje, Ill. ir St. Petersburg, Fla.

— Kiekvienu taupoma sąskaita KASOJE apdrausta iki 100,000 dolerių.

KASA už paprastas taupomas sąskaitas moka 9%

Už IRA pensijų indėlius dabar moka 11%

Už didelius ir mažus Certifikatus duoda kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems nariams lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mirtgičius.

Tiesioginiai priima arba keičia Social Security pensijos čekius.

Duoda Money Orders ir keičia asmeniškų arba algos čekius.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Visus kviečiame dėti santaupas į lietuvišką KASĄ.

Po kariuomenės šventės minėjimo Apriškimo parapijos scenoje programos dalyviai, rengėjai. Iš k. I. Vakseliene, J. Klivečka, M. Klivečkienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Viktorija Grabauskaitė, A. Vakselis, J. Simutienė, kun. A. Račkauskas. Nuotr. L. Tamošaičio

PASISEKUSI GINTARO PARODA

Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorke skyrius suruošė gintarų parodą lapkričio 12 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Ją suruošė todėl, kad šiuo metu kyla didelis susidomėjimas gintaru. Domisi ir amerikiečiai. Gautomis informacijomis iš Europos ir iš vietinių šaltinių aiškėja, kad daug dėmesio skiriama gintarui, ieškoma būdų kaip imituoti, nes jo pareikalavimas kasdien kyla.

Paroda buvo labai graži, puošni ir įdomi. Buvo surinkta įvairiausių formų ir spalvų gintaro. Ypatinai esame dėkingi gintaro rinkėjams: Marijai Žukauskienei, Gražinai Šimukonienei, Mildai Kvedarienei, Inai Nenortienei, L. Nakienei, dail. Albinui ir O. Elskam, Emilijai Jurevičiūtei, Birutei Kidolienėi, p. Babarskienei ir kitiem, prisidėjusiems su keliais ypatingais eksponatais.

Parodoje dalyvavo Irena Janauskienė su 6 kilimais, darytais su kabliuku — hooked būdu. Jie suteikė visai parodai spalvos ir jaukumo. Milda Kvedariene dalyvavo su dviem tautiniais drabužiais, kuriuos buvo ką tik baigusi austi. Abiem dalyvėm nuosirdžiai dėkojame. Dėkojame Inai Nenortienei iš Bostono už labai įdomią paskaitą apie gintarą ir būdus, kaip jį atpažinti. Jos kolekcija pasižymėjo daugelio rūšių gintaru, kuris buvo pavadintas moksliniais terminais. Nenortienė nei už kelionę, nei už paskaitą neėmė jokio honoraro.

Visi dalyvavusieji komentavo gražų parodos išdėstymą. Šio darbo išplanavimas ir atlikimas atiteko Ramutei Česnavičienei,

kuri ir atliko taip gražiai. Visuose kituose parodos įrengimo darbuose talkino visi Lietuvių Tautodailės Instituto nariai ir talkininkai.

Dėkojame E. Kezienei ir jos talkininkėms už pietų, kavos ir pyragų paruošimą. Dėkojame Algiiui Česnavičiui už baro organizavimą ir priežiūrą. Dėkojame A. Mičiuliui, A. Matulaičiui bei visiem kitiem, kurie bet koki būdu prisidėjo prie šios parodos pasisekimo.

IŠKILMĖS AUŠROS VARTUOSE

Ši parapija Manhattanė sutiko daug nepalankių kliūčių. Dū kartus buvo administruojama kitataučių kunigų. Grėsė pavojus, kad ji gali neišlikti. Iki šiol, kad ir sunkiai, vis pasisekdavo nusikratyti svetimo jungo.

Jau dveji metai šiai parapijai vadovauja kun. Vytautas Palubinskas. Jis labai nustebė, kad čia nešvenčiama bažnyčios titulinė šventė. Jau dabar antri metai, kaip vyksta tokios iškilmės.

Šiemet lapkričio 20 pasitaikė palankus oras, tai ir žmonių atvyko net iš tolimiausių valstijų. Bažnyčia buvo pilnai pripildyta. Iškilmingas mišias aukėjo vysk. V. Brizgys, jam asistavo kun. V. Palubinskas ir kun. N. Langenfeld, šios parapijos didelis talkininkas ir rėmėjas.

Po pamaldų parapijos salėje buvo vaišės. Jų metu pasveikino vysk. V. Brizgį jo 80 metų sukakties proga. Dovanas įteikė Lietuvos vyčių pirmininkė L. Stukienė, Manhattano Lietuvos vyčių 12 kuopos pirm. L. Janonis, Šv. Rožančiaus drau-

gijos pirmininkė B. Kartanavičienė, parapijos komiteto pirm. P. Remeika ir Marytė Šalinskienė.

Dalyvavo ir Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Jis pasveikino vyskupą ir pagyrė kleboną, kad sugeba surasti Manhattane tiek daug lietuvių.

Vyskupas savo kalboje pasidžiaugė, kad klebonas išlaiko senus lietuviškus papročius ir kad Lietuvos vyčių organizacija uoliai talkina visuose lietuviškuose renginiuose. Klebonas gi už pagalbą parapijos darbuose ir už gausias aukas apie pusšimtį asmenų apdovanomo šv. Kazimiero medaliu ir Aušros Vartų paveikslu. Jis taip pat pranešė, kad šv. Kazimiero sukaktis bus iškilmingai paminėta ir New Yorko katedroje.

Rengėjai

GAUTA NAUJA KNYGA
A. Saudargienė — VĖJAS IŠ RYTŲ, Nidos knygų klubo leidinys. Kietais viršeliais. Kelionės aprašymai. Kaina 5 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

GAUTA NAUJA KNYGA
A. Saudargienė — VĖJAS IŠ RYTŲ, Nidos knygų klubo leidinys. Kietais viršeliais. Kelionės aprašymai. Kaina 5 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

Dvi Br. Railos knygos: Raibos Agavos — 12 dol. ir Kitokios Lietuvos ilgesys — 5 dol., abi gražiai įrištos, gaunamos Darbininko administracijoje 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

NAUJAUSIOS KNYGOS
A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknys, romanas. 10 dol.
R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija, novelės. 7 dol.
Iz. Straukas, Nuo Laukuvos iki Chicagos, atsiminimai. 8 dol.
J. Rūtenis, Šventieji dūmai, eilės. 6 dol.
K. Kaminskas, Po svetimu dangum, eilėraščiai. 4 dol.
A. Gailiūsis, Visaip atsitinka, novelės. 6 dol.
Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

BOSTONO ŽINIOS

Kariuomenės šventės minėjimas

Lietuvių Karių Veteranų S-gos Ramovės Bostono skyriaus rengtas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 65 metų sukakties minėjimas vyko trimis skirtingomis dalimis. Jis pradėtas specialia programa per Lasivės Varpą. Tą programą paruošė Laisvės Varpo radijo valandos vedėjas Petras Viščinis, niekuomet nebuves uniformuotas kareivis, bet visą savo gyvenimą skyręs kovai dėl Lietuvos laisvės jos etnografinėse srityse. Kaip lenkų okupuotos Lietuvos sostinės Vilniaus auklėtinis, jis yra užgrūntas kovotojas. Dabar Lietuvos kariuomenės šventei jis teikia naują prasmę. Pagal jį tai kovotojų dėl Lietuvos laisvės diena.

P. Viščinio kalba buvo palydėta Antano Vanagaičio malda už žuvusius, vėliau įpinta Juozo Krumino "Nežinomo kareivio naktis", po to Antano Račiūno lopšinė, kurioje motina ramina kūdikį dėl negrįžtančio tėvelio iš kovos lauko... Programos pabaigai perduotas kanaaninko Juozo Tumo-Vaižganto žodis, laidojant Lietuvos savanorius. Tas gilus ir aktualus žodis, palydėtas ištrauka iš iškilmių prie Nežinomojo Kareivio paminklo Karo Muziejaus sodelyje Kaune.

Po šios programos 10:15 val. ryto buvo aukojamos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Ramovėnai, šauliai ir skautai dalyvavo su vėliavomis. Per mišias labai gražiai giedojo

Montrealio lietuvių vyrų oktetas, vadovaujamas jauno muziko A. Stankevičiaus.

Trečioji dalis vyko So Bostono lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje. Ją atidarė Ramovėnų skyriaus pirm. Jonas Starinskas. Tolimesnį programos vadovavimą perdavė inž. Broniui Galiniui. Komp. Jeronimui Kačinskui skambinant, sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Kontautas.

Pagrindinis kalbėtojas dr. A. Valiūškis iš Barrington, R.I., kalbėjo apie Lietuvos kariuomenės reikšmę, jos kovas ir darbus nuo senųjų laikų.

Meninė daly Berklee muzikos kolegijos trio, vedamas muz. Jeronimo Kačinsko, atliko tris ištraukas iš Beethoveno Trio. Atlikėjai Matthew Marvuglio — fleita, Paul Stouthammer — violenčelė ir fortepionas — Jeronimas Kačinskas. Montrealio vyrų oktetas, kurį sudarė R. Bulota, A. Urbonas, A. Rusimas, H. Celtorius, V. Gūdas, V. Murauskas, P. Mališka, V. Kačergis ir vadovas muzikas A. Stankevičius, dainavo Mes žengiam — J. Gaidelio, Atėjau prie lūšnos — B. Budriūno, Stovi žurgeliai (partizanų daina), Kalniškės mūšis — A. Mikulskio, Kur tas šaltinėlis — J. Karoso, Daina, Daina — J. Gaidelio, Gaudžia trimitai — M. Petrausko, Lygiojoj lankelė — J. Švedo, Naktis graži, Suaidės vėl laisvės dainos — B. Jonušo, Aras (partizanų daina) — A. Gečo ir Sugrįžimas — C. M. von Weber. Karštieji plojimai nenuilstant, dar padainavo porą dainų.

Po visos programos vyko loterija ir vaišės.

Kaip rengėjai skelbė, visas šio renginio pelnas bus paskirtas mūsų laikraščiam. Tai labai graun. Pereitais metais rengėjai darė tą patį.

Moterys paminėjo Darių ir Girėną

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas, kuriam pirmininkauja Elena Vasyliūnienė, lapkričio 19 minėjo Stepono Dariaus ir Stasio Girėno 50 metų tragiškos mirties sukaktį. Paskaitininkė Elena Vasyliūnienė.

Po paskaitos moterys aptarė Kūčių — kalėdinės vakaronės reikalus. Ji įvyks gruodžio 18, 4 val. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos 2-ro aukšto salėje.

Kalėdinė vakaronė-Kūčios

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas gruodžio 18, sekmadienį, 4 val. popiet Lietuvių Piliečių Klubo antro aukšto salėje rengia kalėdinę vakaronę — Kūčias.

Programą atliks kun. V. Valkavičius, Norwoodo Šv. Jurgio parapijos klebonas, arfistė Ellen Rubin ir dramos aktorė Aleksandra Gustaitienė.

Kun. Valkavičius smuiku groja nuo vaikystės dienų, yra koncertavęs su Iz. Vasyliūnu. Jis balsą lavino žymioj Longi School of Music. Ellen Rubin yra profesionalė arfistė.

Naujų Metų sutikimas

So. Bostono Lietuvių Piliečių D-ja rengia tradicinį Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d. Pradžia 8 val. vakaro. Klubas valdyba daro visas pastangas, kad šis vakaras praeitų nuotaikingai. Vakaro šeiminkės paruošė skanią vakarienę, kuri bus su vynu ir šampanu. Šokiama groš Joanos Tamošūnaitės - Marshall vedamas orkestras. Baliai stalus galima užsisakyti pas klubo valdybos narius: Vytautas Jurgėla — tel. 268-1108, Arnoldą Plevoką — 331-2777, Lionginą Izbičką — tel. 327-8076, pas klubo vedėją Algį Šmitą, tel. 268-9058 bei pas kitus valdybos narius. Visi maloniai kviečiami sutikti Naujus Metus Lietuvių Klube ir lietuviškoj aplinkoj.

BOSTONO RENGINIAI

Gruodžio 18 4 val. LMF Bostono klubas rengia kūčias-kalėdinę vakaronę So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos 2-ro aukšto salėje.

Kovo 5 Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda Cambridge Public Library, 449 Broadway, Cambridge. Paroda vyks dvi savaites.

Balandžio 1 Minkų radio valandėlės 50 metų sukaktuvinis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje, o rugpjūčio 12 piknikas Romuvos Parke Brocktone.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Paroduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYTER, NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place, Boston, MA. TEL.: 617-338-0070 Lynn, MA. TEL.: 617-599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

STAIGI IR NETIKĖTA MIRTIS

Lapkričio 6 lankant giminaitį Petrą Pusniką, kai jis grįžo iš ligoninės, atvyko aplankyti ir jo brolio dukra Veronika Laudon su vyru Baddy. Jie gyvena Albertson, L.I., N.Y. Valandėlę pakalbėjęs, pajuokavus, Veronika su vyru išvyko. Štai lapkričio 9 ryte paskambino telefonu ir pranešė, kad Veronika mirė, šiomis dienomis vos sulaukusi 55-rių metų amžiaus.

Veronika yra a.a. inž. Kazimierio Pusniko ir Konstancijos Stepulionytės-Pusnikienės dukra. Abu tėvai mirė prieš keliolika metų. Veronika augo ir mokslus ėjo Brooklyno apylinkės mokyklose. Buvo inžinierė metalurgė, dirbo savo profesijoje viename didžiuliam fabrike.

NAUJAUSIA E. JUCIŪTĖS KNYGA

Igarkos Naujamiestis. Dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Įrišta į kietus viršelius kainuoja tik 10 dol. Taip pat dar gaunama E. Juciūtės trijų laidų susilaukusi knyga Pėdos mirties zonoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko Spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

Skaityk ir platink Darbininką!

miero Pusniko ir Konstancijos Stepulionytės-Pusnikienės dukra. Abu tėvai mirė prieš keliolika metų. Veronika augo ir mokslus ėjo Brooklyno apylinkės mokyklose. Buvo inžinierė metalurgė, dirbo savo profesijoje viename didžiuliam fabrike.

Laidotuvės buvo atvykusi jos sesuo Onutė su vyru Albinu Radzevičium-Rogers ir su visa šeima—trim sūnum ir trim dukrom. Visi gyvena Yardley, Pa.

Aplinkybėm susiklosčius, Veronika buvo sukūrusi šeimą su norvegų kilmės žmogumi, kuris yra tikrai puikus žmogus. (KB)

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausių mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorloje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Dell 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St. Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

A. A. TAMAŠAUSKIENEI

mirus, sūnų Česlovą su šeima ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Ona ir Vytautas Baltučiai

Š. m. gruodžio 2 d. sueina 10 metų kai mirė mano vyras **VACLOVAS SIDZIKAUSKAS.**

Gruodžio 24 d. sueina 22 metai kai mirė jo pirmoji žmona

REGINA SIDZIKAUSKIENE — SENIAUSKAITĖ.

Jų brangiam atminimui Šv. Mišios bus aukojamos Aušros Vartų Marijos koplyčioj Romoj, Viešpaties Atsimainymo bažnyčioj Maspeth, N.Y., ir St. Coleman bažnyčioj Floridoj.

Gimines, draugus ir visus vellonių pažįstamus maloniai prašau prisiminti juos savo maldose ir mintyse.

Birutė V. Sidzikauskienė

Florida

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gruodžio 3, šeštadienį, Kultūros Židinio dešimtmečio minėjimas ir koncertas; gruodžio 4, sekmadienį, jaunimo pamaldos, kurių metu gieda Toronto Volungės choras.

Kun. Antanas Petrauskas, miręs lapkričio 18, iškilmingai palaidotas lapkričio 22, antradienį. Laidotuvių mišios buvo Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišiose dalyvavo 5 vyskupai, 39 kunigai ir daugybė tikinčiųjų. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Iškilmingos jaunimo pamaldos, skirtos Kultūros Židinio dešimtmečiui paminėti, bus gruodžio 4, sekmadienį, 12 v. Kultūros Židinyje. Pamaldų metu giedos Toronto choras Volungė, kuriam vadovauja Dalia Viskontienė. Po mišių bus kavutė jaunimui.

Prel. L. Tulaba, prieš išvykdamas į Romą, buvo užsukęs į Darbininko redakciją ir papasakojo apie lietuvių gyvenimą Romoje.

Kultūros Židinio dešimtmečio sukaktis bus minima gruodžio 3, šį šeštadienį. Ta proga Darbininko spaudo kioskas bus atidaras ir visi galės jame įsigyti naujų leidinių, lietuviškos muzikos plokštelių, kalėdinių atvirukų ir įvairių suvenyrų sau ir dovanom.

Eglė Vainius, Real Estate pardavėja, dirba su R. T. Real Estate Agency, Inc., Bay Head, New Jersey. Tel. 295-9700 (namų tel. 295-8493). E. Vainienė priklauso prie South Monmouth ir Ocean County Multiple Listing Service. Įstaigų kreipiantis paminėti, kad norite būti E. Vainienės klientais.

Antanas ir Bronė Reventai, gyvenantys Gulfport, Fla. paaukko Kultūros Židiniui 50 dol. jo dešimties metų sukakties proga. Kultūros Židinio administracija už auką nuoširdžiai dėkoja. Prieš išvykdamas į Floridą, Antanas Reventas buvo įsijungęs į organizacinį ir į statybos komitetą ir uoliai ten dirbo.

Vietoj kalėdinių kortelių siuntinėjimo savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per Darbininką. Pridėdami auką Darbininkui, tuo pačiu stiprinsite ir lietuvišką spaudą.

DERLIAUS METAS

Po žalios ir žydinčios vasaros seka ruduo. Rudeniui slenkant į pabaigą, miškai sumirgulinuoja įvairiaspalviais medžių lapais, kurie vienas po kito krenta žemėn. Saulutės spindulėliai vėsėja. Paskutiniai žiedai, šalnos pakąsti, vysta. Soduose ir daržuose renkami vaisiai bei daržovės. Ruduo — gėrybių sezonas. Vėsesnės dienos primena artėjančią žiemą ir pasaulyje lietuvius, kurie reikalingi šiltesnių drabužių, avalynės ir vaistų. Balfas skelbia aukų vąjų šiuo laiku. Kiekvienam lietuviui — jaunuoliui, vidurio jaunystės ar seneliui yra didelė galimybė, pareiga pažvelgti į savo metinį derlių ir dalelę paaukoti Balfui — savo tautiečių šalpai.

Štai vėl stambesni aukotojai: 100 dol. — Nijolė ir Jurgis Valaičiai, Stamford, Conn. 55 dol. — Kristina ir Rimantas Giedraičiai, Smithtown, N.Y., po 50 dol.: kun. Alfonsas Gleveckas, Albany, N.Y., Elvira ir Algimantas Ošlapai, Richmond Hill, N.Y.

Valdyba dėkinga visiems aukotojams. Balfu 100-tasis skyrius prašo aukos visų tų, kurie, paskenę bėgančių dienų rūpesčiuose, dar neprisirengę paaukoti. Kilnu, kai kas į tarpą savų rūpesčių įterpia ir Balfu rūpestį — palengvinti kitų gyvenimą.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne gruodžio 11, trečią advento sekmadienį, įvyks prieškalėdinis susitelkimas. Pagrindines mišias 11 val. rytą laikys ir pamokslą sakys Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš mišias ir mišių metu. Tuoj po mišių apatinėje parapijos salėje bus užkandžiai ir prof. kun. Antano Rubšio paskaita iš Šv. Rašto, surišta su advento mintimi. Paskaita bus pailiustruota skaidrių rodymu. Kleb. kun. Jonas Pakalniškis visus maloniai kviečia atsilankyti.

Vytas Katinas iš Richmond Hill, N.Y., mokėdamas metinę Darbininko prenumeratą už 1984 m., įteikė 70 dol. Darbininko administracija dėkoja mielam spaudos rėmėjui už dosnią auką.

Elena Bublaitienė, gyvenanti Woodhavene, mirus jos motinai Lietuvoje, gavo įvairių užuojautų. Elena Legeckienė užprašė 12 mišių Romoje, Vytas Gerulaitis — amžinas mišias Romoje. Dar mišias užprašė Bronė ir Antanas Reventai, Marija Bunkevienė. Užuojautos korteles atsiuntė Vanda Bagdonienė ir Antanina Budzinauskienė. Visiems ji už tai dėkoja. Dėkoja ir Tėv. L. Andriekui už atlaikymą mišių vienuolyno koplyčioje. Dėkoju dr. Alice Dunajevska už pareikštą užuojautą ir auką.

Lietuviška knyga laukia visų mūsų paramos!

DĖMESIO VYKSTANTIEM Į ROMĄ

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties centrinis komitetas praneša, kad lietuvių piligriminės kelionės užbaigiamasis banketas bus Sheraton Roma viešbutyje. Tame viešbutyje koncentruosis ir kitokia tos savaitės veikla. Todėl piligriminės kelionės organizatoriai ar tuo metu į Romą vykstą pavieniai asmenys savo patogumui turėtų apsigyventi Sheraton Roma viešbutyje (luxury hotel). Centrinio komiteto organizuojama pagrindinė grupė bus apsistojusi tame viešbutyje. Iki šiol šioje grupėje per agentūra Vytis yra užsiregistravusių 320 asmenų.

Artėja Šv. Kalėdos, šventas, ramus, tylus, daug įvairių prisiminimų sukėliąs Kūčių vakaras. Džiaugsimės užgimusių Kūdikėlių Jėzumi. Pasikeisime dovanėlėmis savo šeimose ir su artimaisiais. Sveikinsimės ir keisimės gražiausiomis, nuoširdžiausiomis linkėjimų pynėmis. Švenčių stalas bus apkrautas gausybe skanių, sočių valgių ir gėrimų. Didelė, puošni, išdidi, beveik iki lubų, kalėdinė eglutė stovės svečių kambaryje. Languose melsvos, žalios, raudonos, baltos lemputės žibės, o viduryje Kalėdų senelis švītės ar mirkčiojanti žvaigždė. Džiugios, gerai nuteikiančios kalėdinės giesmės sklis kambaryuose. Gražios, malonios širdžiai Šv. Kalėdos. Aukodami Balfui, įprasmingame Šv. Kalėdas prisimindami sesę, brolių lietuvių, kuris mums nepažįstamas, toli nuo mūsų, kurio mintys, jausmai ir širdis pulsuoja laisvės, gėrio ir grožio ilgesiu, kuris nesidalins dovanomis savo šeimoje, nekrykštaus vaikučiai prie eglutės, nesigirdės kalėdinių giesmių kambaryuose, nes neturės ne tik dovanų, bet ir būtiniausių reikmenų, drabužių ir kuklaus švenčių stalo.

A. Pumputis
 Balfu 100-jo skyr. iždininkas

Tradicinės skautų kūčios, rengiamos New Yorko vyr. skautų Vilijos židinio, bus gruodžio 17, šeštadienį, 6 v. v. Kultūros Židinyje. Kviečiami visi skautai, jų tėveliai ir artimieji. Apie dalyvavimą iš anksto pranešti Aldonai Katinienei — tel. 212 846-1210.

Juozas Sodaitis, iš Ormond Beach, Fla., buvo atvykęs į New Yorką ir lapkričio 25 apsilankė Darbininko redakcijoje ir administracijoje. Kadaise jis yra gyvenęs New Yorke. Dabar išsikėlęs į Floridą, yra išleidęs gražius spalvotus atvirukus korteles.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ RYTINIO PAKRAŠČIO SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Fronto Bičiulių centro valdyba, susitarusi su New Yorko bičiulių sambūrio valdyba, gruodžio 18 Kultūros Židinyje rengia vienos dienos rytinio pakraščio bičiulių suvažiavimą. Kviečiami visi rytinio pakraščio sambūriai.

Suvažiavimas prasidės 1 v. popiet mišiomis pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišios aukojamos už a. a. veiklų frontininką dr. Bronių Radzivaną.

Suvažiavimo posėdis prasidės 2:30 v. popiet Židinio mažojoje salėje. Įvadinius žodžius tars New Yorko sambūrio pirmininkas.

Darbininko kalendorius 1984 metams išsiuntinėtą visiem skaitytojams. Kas norėtų įsigyti daugiau egzempliorių, prašomi atsiųsti po 2 dol. išlaidom padengti. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdinių kortelių tautiškais bei religiniais motyvais, su lietuviškais įrašais, galima gauti Darbininko administracijoje. 12 kortelių su persiuntimu 5 dol. Užsakyti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Išnuojamas mažas kambarys su baldais vyrui ar moteriai Woodhavene, N.Y. Skambinti po 6 v.v. tel. 847-7306.

Darbininko kalendorius 1984 metams, papuoštas šv. Kazimiero paveikslu, lapkričio 23 išsiųstas skaitytojams. Siųsdami prenumeratos mokestį, malonėkite pridėti ir auką kalendoriaus išlaidom padengti bei spaudai paremti. Nors visur kainos kyla, bet Darbininko prenumerata ir naujiems metams paliekama tik 15 dol. Geradarių ir spaudos rėmėjų dėka galime ir toliau leisti laikraštį, kainos nekeldami.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

LMK Federacijos New Yorko klubas gruodžio 10, šeštadienį, 5 v. popiet Kultūros Židinio posėdžių menėje kviečia prieš šventinį susirinkimą. Narės kviečiamos dalyvauti su savo vyrais.

Gediminui ir Audronei Klimaitėi - Mikalauskam lapkričio 21 gimė jų pirmoji dukrelė, kuriai duotas vardas Aleksandra-Julija. Jie gyvena North Babilon, L.I. Audronės tėvai, Sofija ir Gediminas Klimai, gyvena Patersone, N.J., o Gedimino tėvai, Jonas ir Birutė Mikalauskai, gyvena Richmond Hill, N.Y.

BINGO DARBUOTOJŲ VAKARIENĖ

Lapkričio 26 Kultūros Židinyje įvyko metinis pranciškonų rėmėjų bingo grupės susirinkimas ir vakarienė. Dalyvavo penktadienio popiečių darbuotojai ir jų pakviesti svečiai: tėvai pranciškonai, Kultūros Židinio vadovybė ir Lietuvių Atletų Klubo bingo darbininkai. Susirinkimą atidarė Apolonija Radzivanienė ir pakvietė Tėvą Antaną Prakaipą, OFM, perskaityti metinį pranešimą. Iš jo paaiškėjo, kad per paskutinius pereinamus metus penktadienių bingo žaidimai atnešė daugiau, negu 29 tūkstančius dolerių pelno, ir beveik visas pelnas buvo išleistas Kultūros Židinio išlaidoms. Reikia pažymėti, kad pusė tos sumos buvo panaudota viešųjų Kultūros Židinio pastatų išlaidoms, o kita pusė — pranciškonų vienuolyno išlaidoms.

Penktadienio popiečių grupė susikūrė 1970 metų vasario mėnesį ir tuo būdu netrukus bus keturių metų vyresnė už 10 metų sulaukusį Kultūros Židinio, kuriam bingo grupės darbuotojai visą laiką dirba ir aukojasi. Jų ištvermė ir pasišventimas yra

užsitarnavę visų lietuvių nuoširdaus dėkingumo.

Po pranešimo vienuolyno viršininkas tėvas Leonardas Andriekus, OFM, tarė padėkos ir susikauptimo žodį, o šeiminkai visus pakvietė prie užkandžių. Šalti užkandžiai ir vakarienė buvo paruošti p. Steponių šeimoms.

Susirinkusių pramogai buvo pravesas ir šeimyniškas bingo žaidimas, kurio laimėtojai buvo apdalinėti dovanėlėmis. Žaidimą sklandžiai ir su humoru pravedė Jadvyga Wanat.

Bingo darbuotojų vakarienė jautėsi kuklus paprastumas ir jauki, draugiška šiluma. Liko malonus įspūdis, kad žmonės, kurie daug dirba ir aukojasi, yra laimingi savo darbo vaisiais. Jiem geriausias atpildas yra nuoširdi parama jų darbo tikslui — lietuvių Kultūros Židinio išlaidoms. Su padėka linkime jiems ištvermės ir taip pat naujų darbininkų, kad nepritrūktų jėgos Židiniui išlaikyti ir antrąjį dešimtmetį.

Alg. Š.

ZIDINYS
 LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO METŲ

SUKAKTUVĖS

GRUODŽIO 3, ŠEŠTADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINYJE.

PRADŽIA 6:30 VAL. VAK. SU KOKTEILIAIS. 7 VAL. MINĖJIMAS, SVEIKINIMAI IR TORONTO VOLUNGĖS CHORO KONCERTAS

PO PROGRAMOS VALGIŲ BEI GĖRIMŲ BUFETAS IR ŠOKIAI, GROJANT POPULIARIAM ORKESTRUI "EDELWEISS"

Įėjimo auka 7 dol. suaugusiems ir 4 dol. moksleiviams.	Bilietus ir stalus iš anksto prašome užsisakyti pas:	Marytė Šalinskienė 296-2244 Živilė Juriene 441-7831 Genovaitė Ruzgienė 296-8380 ir Reginą Savickaitę-Bork 849-6899
--	--	---

Nuoširdžiai kviečiame New Yorko ir apylinkės lietuvius atsilankyti į Židinio sukaktuvių minėjimą, pasidžiaugti Toronto "Volungės" dainomis ir pasilinksinti savųjų tarpe.

KULTŪROS ŽIDINIO VADOVYBĖ

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

rengia

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

Kultūros Židinyje

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

1983 m. gruodžio 31 d. 8 val. vak.

KARŠTA VAKARIENĖ ŠALTI UŽKANDŽIAI BARAS

Šokiam gros "Jinai ir trys gintarai"
 Auka 20 dol. suaugusiems, 10 dol. jaunimui.
 Stalus užsisakyti iki gruodžio mėn. 28 d. stalas 10 asmenų

Užsakymus priima:
 O. Raubienė — 849-9019 S. Liogys 441-4881
 A. Marijošienė 1-516-883-9350